

VOL. VI.

Chicago, Ill., Subata, Rugpjūčio-August 16 d., 1919

Price 2c

No. 194.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Bolševikai pamete tris miestus Volinijoje

Vengrijoje dalykai nesitaiso Aliantai rengia kerštą Bela Kunui

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI APLEIDO ROVNO.

LONDONAS, Rugpjūčio 15. — Pačių bolševikų atsiųstoji bevielė telegrama, pažymėta rugpjūčio 14 diena, praneša, kad pietinėje Rusijoje bolševikai toliau traukiasi, vejami savo priešų.

Pranešimas sako, kad linkui Borisovo bolševikų spēkos turėjo pasitraukti ir naujas pozicijas, ir po trijų dienų mušio atidavė miestus Rovno ir Sarny. 50 mylių nuo Rovno, o taipgi miestą Mirgrod.

Troicko apeliokėje užtai bolševikų kariuomenė vydoma Kolčako spēkas paėjusi pirmyn ant 56 mylių.

Kad bolševikai apleido miestus Rovno ir Sarny, tas parodo, kad jie visi nesustodami traukiasi iš Volinijos, nes dar tik rugpjūčio 13 dieną priešiną bolševikams kariuomenė buvo pasiekusi Lutsko ir Dubno, kurie miestai randasi apie 50 mylių į vakarus nuo Sarny ir Rovno.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKŲ PRIEŠAI EINA ANT PETROGRADO.

KOPENHAGENAS, Danija, Rugpjūčio 15. — Telegramas iš Helsinikų praneša, kad priešiną bolševikams liuosnorių kariuomenė pradėjusi eiti ant Petrogrado, ir kad šiuo sykiu tikimasi šitų vaju busiant pasėkmingu.

Rusų liuosnorių kariuomenė yra vadovaujama generolo Judėičio. Rusų liuosnoriams pagelbon ateisąjį Estonų liuosnorių.

LONDONAS, Rugpjūčio 15. — Gautoji čia bolševikų bevielė telegrama sako, kad bolševikų kariuomenė sumušta apeliokėje Narvos ir pietus nuo Finlandijos užtakos. Ant bolševikų užpuolę estonai ir kiti prieš-bolševikiški pulkai. Bolševikai buvę nuyti atgal iki Lugos upės.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

KOMUNISTAI LAIMEJO RINKIMUS PETROGRADE.

Rinkimai tečiaus buvo "sufiksinti".

STOCKHOLMAS, Švedija, 14. — Bolševikų laikraštis telegrama, kuri čia atėjo iš Petrogrado, praneša apie rinkimų pasekmes į Petrogrado sovietą. Iš 1,275 išrinktų atstovų 896 esą komunistai arba bolševikai.

Tą patį bolševikų teelgramą priduria, kad tikslai apie pusę žmonių dalyvavo balsavimuose ir tai daugumas balsavusių yra

sovietų samdomieji darbininkai. Kita pusė žmonių buvo išbraukta iš balsuotojų sąrašų dėl tos priežasties, kad jie buvę arba buržuai arba kontr-revoliucionieriai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUMUNAI PASIZADĖJO NEBEPLĖSTI VENGRIJOS.

BUDAPESTAS, Vengrija, Rugpjūčio 14. — Čia buvo pasikalbėjimas tarp aliantų komisijos ir rumunų kariuomenės generolo Marghaseu, ir po šito pasikalbėjimo rumunai davė pažadėjimą, kad jie nebeplėšią ir nebeturės Budapešto ir laikurių apeliokiu (kada jau tą apiplėšė ir nuterijojo). Tačiau nežinia, ar rumunai davė kokių nors užtikrinimų, kad jie savo pažadus išpildys ir kad jie kada nors apleis miestą.

Vyriausias aliantų maisto administratorius vidurinėje Europoje kapitonas Th. C. Gregory atėjęs į tą pasikalbėjimą ir pasakęs, kad jis nesiųs Vengrijon maisto, jeigu tą maistą atimdinės rumunai. "Jeigu rumunai nepasitrauks iš miesto, važiuoju namo", pasakęs Gregory.

Daugelis šeimynų bėga iš Budapešto visais keliais. Rumunai ima po 5,000 karonų už išdavimą pasporto norintiems apleisti Budapeštą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ALIAINTAI NORI TRAUKTI TEISMAN BELA KUNĄ.

Bela Kun nenori aliantams pasiduoti ir ketina važiuoti Amerikon.

GENEVA, Šveicarija, Rugpjūčio 15. — Čia atėjo iš Insbruko žinia, kuri sako, kad aliantai pareikalavę nuo Austrijos valdžios, kad ji užlaikytų Vengrijos komunistų vadą Bela Kuną, ir vėliaus pristatytų jį aliantų teismui.

Priduriama, kad Bela Kun busias teisiamas už korimą ir šaudymą vengru, jam beiešpataujant Budapeštą.

Sakoma, kad Bela Kun ketina nepasiduoti aliantams ir kad jo noru yra kakti į Suvienytas Amerikos Valstijas ir pasiimti kartu su savim tuos pinigų, kuriuos jis su savo žmona pasiėmė bėgdami iš Budapešto.

DIDELI STREIKAI SILESIOJ.

Berlinas, Vokietija, Rugpjūčio 15. — Pranešimą, kad Silesioj streiku epidemija prasipletė dar labiau. Beveik visi darbininkai streikuoja, priskaitant čia angliakasis, elektros darbininkus ir geležinkelių darbininkus. Nestreikuojančių gali būti kokia 10 ar 15 nuosimėjų.

Jie veikė varde caro.

RUSU MONARCHISTAI PRISIPAZINO PAPILDE ŽMOGŽUDYSTES SVEDIJOJ.

Užmuštieji buvę bolševikai. Žmogžudžiai veikė vardan caro.

STOCKHOLMAS, Švedija, Rugpjūčio 1. — Šiandien čia rusai monarchistai, kurie buvo areštuoti už užmušimą Nikolajaus Ardasjevo, žymaus ruso gyvenusio Stockholme, o taipgi ir kito ruso Kalves, po ilgų kaman tinėjimų prisipažino Stockholmo policijai, jog tai jie papildė žmogžudystę.

Vyriausioju žmogžudžiu yra Hadji Lašet, o kartu su juo yra areštuoti generolas De Gysser, to generolo jaunutė duklė Dagmara ar Tamara ir du jo sunys, taipgi leitenantas Bittenbideris.

Jie visi buvo mariais rusų monarchistų organizacijos. Vuri yra pasistatę savo tikslu sugrąžinti prie valdžios cariską šeimyną. Žmogžudystės jie sakosi pildę organizacijos vardu, kaip protestą ir kaipo protestą prieš bolševikus.

Žmogžudžiai savo prisipažinime sako, kad jų užmuštas Ardasjevas buvęs kur tai Rusioj bolševiko komisaru ir daugiausia prisidėjęs prie sukurstymo rusų armijos oficerių skerdymo. Kitas jų užmuštasai žmogus vardu Kalve buvęs Rusijos laivyno jureciviu ir dėl kokių tai priežasčių pabėgęs iš laivyno.

Žmogžudžių prisipažinimas pasibaigia šiais žodžiais:

"Mes išpildėme savo prisiėką, ir dabar esame pagatavi eiti ant Golgotos varde caro, jo nužudytos šeimynos ir mūsų numylėtos šalies."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUMUNIJĄ ŠVELNIAI ATSAKO ALIAINTAMS.

PARYŽIUS, Rugpjūčio 15. — Aliantų vyriausioji taryba jau gavo rumunų atsakymą į notą apie užėmimą Budapešto. Rumunai atsako labai švelniai, ir sako, kad jie nemato, kad jie kame būtų prasikaltę, nes jie skaitę, kad mušiu pertrauka tarp Vengrijos ir Rumunijos pasibaigėsi, si, kada Vengrai užpuolė ant rumunų. Rumunų valdžia savo atsakyme pridurė, kad ji iki šiol skaito save aliantų talkininkę ir taikos konferencijos narę.

Vyriausioji aliantų taryba savo atsakyme rumunų valdžiai pataria rumunams klausyti aliantų komisijos Budapeštą, vienok neprašo, kad rumunų kariuomenė pasitrauktų iš Budapešto, paliekant tą apsvartymui tolesniam laikui.

SOVIETAUŽDRAUDĖ SENOVINĘ ŽYDŲ KALBĄ.

STOCKHOLMAS, Švedija, Rugpjūčio 15. — Žinia iš Petrogrado praneša, kad Maskvos valdžia uždraudusi vartoti žydams senovinę jų kalbą (hebraiską), kadangi ta kalba esanti reakcioniška ir atžagareiviška. Oficialė žydų kalba mokyklose ir kitose įstaigose pagal valdžios paliepimą turi būti vadinamas "žargonas", maišyta vokiškai hebraiška kalba, kuria kalba žydai Lietuvoj, Lenkijoj ir pietinėje Rusijoje.

Gatvekariai streikuoja daugybėje miestų

GATVEKARIŲ STREIKU BANGA.

Daugelyje miestų gatvekarių darbininkai streikuoja, reikalaudami algų pakėlimo.

EAST ST. LOUIS, Ill., Rugpjūčio 15. — Mieste East St. Louis ir trylikoj kitų miestų ir miestelių šioj apeliokėje sutreikavo šiandien gatvekarių kompanijų konduktorai ir motormanai.

Karai nebevaikšėjo East St. Louise, o taipgi nebegalima buvo privažuoti Alton, Granite City, Woodriver, Mitchell, Collinsville, Maryville, Belleville, Lebanon, O'Fallon, Caseville, Edwardsville, Waterloo ir Dupo. Gatvekarių darbininkai čia gaudavo po 41 ir 45 centus į valandą. Dabar jie reikalauja, kad jiems būtų mokama po 80 ir 87 centus į valandą.

GATVEKARIŲ STREIKAS PITTSBURGE.

PITTSBURG, Pa., Rugpjūčio 15. — Antru syk bėgyje keturių paskutinių mėnesių Pittsburghe iškilo gatvekarių darbininkų streikas. Tris tukstančiai motormanų ir konduktorių užreikšė, kad jie streikuos tol, kol mokėstis jiems nebus pakelta ant 12 centų į valandą.

TARP-MIESTINIŲ GATVEKARIŲ STREIKAS.

COLUMBUS, Ohio, Rugpjūčio 15. — Čia sustreikavo penki simtai tarp-miestinių gatvekarių darbininkų, reikalaudami algų pakėlimo. Jie reikalauja, kad jiems būtų pridėta bent po 10 centų į valandą. Dabar jie gauna po 42 ir 45 centus į valandą.

NEW YORKE GRĖSIA GATVEKARIŲ STREIKAS.

NEW YORK, Rugpjūčio 15. — Čia gatvekarių darbininkai ketina pradėti streiką nedėlio 4 valandą ryto, jeigu kompanija neduos jiems reikalaujamo algų pakėlimo. Jie reikalauja vieno dolerio į valandą. Pastebėta, kad New Yorko gatvekarių darbininkų unija yra kompanijos suorganizuota unija.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

VIS DAR NEPASIDALINA GROBIU.

PARYŽIUS, Rugpjūčio 15. — Vyriausioji taikos konferencijos taryba visą laiką dabar svarsto, kaip padalinti Thrakijos žemę, kad padalinimu užganėdinus Graikiją ir Bulgariją, o taipgi Angliją ir Franciją, nes ir Anglija ir Francija baisiai rupinasi padalinimu Europinės Turkijos.

Kiekviena valstybė įtengiasi kuo daugiau naudos sau gauti iš padalinimo, ir dėl to padalinimas taip blogai vyksta. Blogas padėjimas darosi dar blogesniu ypač todėl, kad dar nežinoma kieno globon pateks Konstantinopolio miestas.

Italija ir Graikija matomai jau susitarė ką ir kaip jos saupais, ir todėl dabar tikslai vien Suvienytųjų Valstijų atstovai kina Bulgarijos teises turėti priėjimą prie Aigejos marių. Bulgarijai sako, kad naujos Balkanų karės bus išvengta tikslai tada, jeigu Bulgarijai bus duotas reikalingas jai portas.

ORAS.

Giedra ir truputį vėsiava.

Darbo Partijos Organizavimas.

Pagelbon Darbo Partijai atvažiuoja Anglijos Darbo Partijos vadovas A. Henderson.

Panėdėlyje, rugpjūčio 18 d., Chicago miesto, Chicago Darbo Federacijos buveinėje, 166 W. Washington st., susirenka delegatai nuo įvairių Darbo Partijos organizacijų iš įvairių Amerikos miestų.

Delegatų uždaviniai bus išdirbti planus, kaip suaukti pirmą visos Amerikos Darbo Partijos seimą.

Panėdėlyje delegatų suvažiavimą nuo New Yorko Darbo Partijos, o taipgi nuo Darbo Partijos organizacijų iš šių valstijų: Kansas, California, Minnesota, North Dakota, Pennsylvania, Connecticut, Ohio, Michigan ir Illinois. Ketina būti užinteresuotų žmonių ir iš kitų vietų, kur dar nėra darbo partijos organizacijų.

Vietinė Darbo Partija su džiaugsmu pranešė, kad į pagelbą Amerikos Darbo Partijai atvažiuoja Anglijos Darbo Partijos vadovas Arthur Henderson, kurs sutiko kalbėti daugelyje vietų. Ši konferencija iam turėstanti išdirbti "praktišką maršrutą".

A. Hendersonas atvažiuosias Amerikon spalio mėnesyje.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

AMERIKA NESIUNTUS MAISTO SOVIETAMS.

STOCKHOLM, Švedija, Rugpjūčio 15. — Švedų socialistų laikraštis Social Demokraten rugpjūčio 6 dieną paskelbęs, kad du amerikoniški laivai būtų atplaukę į Petrogradą su maistu sovietų valdžiai. Amerikos legacija Stockholme šiandien betgi užginėjo, kad tai yra netiesa. (Šios dienos Chicago Socialist spausdinta telegrama iš Washingtono nuo savo korespondento, kurs tvirtina, kad New Yorke dabar esą prikraunama du laivus visokio maisto Rusijos kooperatīvams draugijoms išdalinimui Petrograde. Tie laivai išplauksiu už keletos savaičių po priežiūra Norton, Lili and Co. laivų agentų.

Ar tie New Yorko laivai karštas neturi ko bendra su tais laivais, apie kuriuos buvo minėta Stockholme? Bet jie tada dar tik ketina išplaukti iš New Yorko į Petrogradą.

AMERIKA NEBEPARDUOS GINKLŲ MEXIKAI.

WASHINGTON, D. C., Rugpjūčio 15. — Carranzos valdžia nebegalės toliaus pirkties ginklų iš Amerikos. Tas čia paaiškėjo po to, kaip buvo paskelbtos notos, kuriomis apsiminė Amerikos ir Meksikos valdžia.

Iš gautųjų čia telegramų iš Meksikos sostinės matyt, kad mexikiečių laikraščiai labai susirūpinę dėl Amerikos grumojimo Meksikai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

JAPONIJA ATSIKAKO DUOTI KARIUMENES KOLČAKUI.

TOKIO, Japonija, Rugpjūčio 13. (pavėlynta). — Čia tapo žinoma, kad Japonijos valdžia, nuodugnai apsvarsėsi reikala, pranešė admirolo Kolčako valdžiai, kad ji negalinti išsklausti jos prašymo pasiųsti keletą divizijų kariuomenės, kad pagelbėtų Kolčakui karėje prieš bolševikus.

Milicija prieš Streikierius

Milicija vis daugiau yra vartojama streikų malšinimui.

Iš pranešimų matyt, kad Amerikoj kapitalistai vis dažniau ir dažniau šaukia milicijos streikų "malšinimui", tai yra, bijant kovai prieš streikierius.

Chicagoje stockjardų darbininkams reikėjo tiesiog streiką išieiti, reikalaujant, kad būtų pašalinta milicija, kurią pasiūkė bosai tolesniam erziniui darbininkui.

Pereitoj savaitėj ta pati milicija, kuri neva "malšino" Chicagoje riaušes, buvo pakviesta apsaugoti streiklauius.

Ateina štai dabar žinia, kad milicija buvo pakviesta į Butler, Pa., kur streikavo karšapių darbininkai. Standand Steel Car kompanija ir tenai atsigabeno 500 streiklauių. Ir tiems streiklauiams apsaugoti valstija tuojaus atsiuntė bosams milicijos.

Ta pati kompanija tą pati nori padaryti ir Hammonde, Ind. Streikiečiai tenai yra tvirtai pasiriję neleisti į šapas dirbti jokių skebų ar streiklauių. Kompanija betgi nori laužyti streiką, ir žino, kad to negalės padaryti be karavių pagelbos. Todel dabar reikia gvolto ir reikalauja iš gubernatoriaus, kad kuogreičiaus atsiųstų milicijos.

SUTARTIS TARP PERSIJOS IR ANGLIJOS.

LONDONAS, Rugpjūčio 15. — Po ilgų tarybų, kurios tęsėsi daugias kaip devynius mėnesius, Persijos ir Anglijos valdžios padarė sutartį pagal kurios Anglija duos Persijai tinkamos pagelbos atstatymui Persijos valstybės.

Pirmas sutarties artikulas sako, kad Anglija užtikrina pilną Persijos neprigulmybę.

Bet toliaus sakoma, kad Persija užlaikys kariuomenę po Anglijos oficerių komanda Anglija prie to paskolins Persijai \$10,000,000 kad Persija galėtų padaryti tulų pagelbajamų reformų po Anglijos finansų priežiūra.

VOKIŠKA MARKE BAIŠIAI NUPUOLUSI.

BERNAS, Šveicarija, Rugpjūčio 15. — Pirmą syk istorioj vokiška markė buvo taip žemai nupuolusi: už 100 markių buvo duodama mažias kaip 30 frankų frankų (paprastai markė kaštuodavo daugiau kaip frankas). Markės nupuolimas tečiaus yra išaiškinamas tuo, kad iš Vokietijos dabar baisiai daug yra išvežama vertybių į Šveicariją.

PROFITYRIAI EINA Į KALĖJIMĄ FRANCIOJ.

STRASBURG, Alsacija, Rugpjūčio 15. — Čia tapo pasodinti kalėjimą tris spekuliatioriai, kurie nelegališkai supirkinėjo cukrų.

RIAUSĖS LUXEMBURGE.

LUXEMBURG, Rugpjūčio 15. — Didelė minia darbininkų čia sukėlė riaušes prieš parlamentą už tai, kad nebuvo priimtas atsakymas įstatams brangumui sumažinti.

Už geležinkelių nacionalizaciją

AGITACIJA UŽ PLUMBO PLIANĄ TIK PRASIDĖDA.

Proga Darbo Partijai ateinančiuose rinkimuose.

"Plumbo plianą jau remia aštuoni milijonai organizuotų darbininkų, o tuo tarpu agitacija už Plumbo plianą dar tik dabar prasideda." — taip užreikšė Chicago Darbo Partijos organo redaktorius R. M. Buck. Tai yra geležinkelių darbininkų plianą, jų sumanytas, jų įvestas kaipo įstatymo sumanytas į kongresą, bet už jį šiandien jau stovi visi organizuoti darbininkai, visi unijistai, visi socialistai, išskyrus atžagareiviškus bolševikus. Iki šiol Amerikoje, sako, nebuvo tokio reikalo, kaip šis, už kurį taip vienodai laikytųsi plačios organizuotų darbininkų minios, o taipgi ir didelė daugybė pirmiečių fermerių.

Dabar, prasidėjus agitacijai už Plumbo plianą, be abejoj suteiks paramos ir daugybė neorganizuočių darbininkų, ir plačioji visuomenė.

Skaičius remiančių Plumbo plianą dar pasidvigubins, ir tada jau kapitalistų kovą prieš plianą nebegalės atnešti jiems jo kų pasekmių.

Jie turės but apgalėti šiame dalyke.

Nes prieš juos čia eina ir eis visa Amerikos darbininkų kles.

Kapitalistų palaikomoji laikraštija ir kapitalistų atstovai kongrese pradėjo didelį vaju prieš Plumbo plianą, šmeždami to pliano sumanytoją ir jo rėmėjus.

Pirmiausia jie užreikšė, kad tas plianas esąs kvailas ir negalimas įvykinti. Paskui jie prasiimanė, kad tą plianą geležinkelių darbininkai sumanę įvykinti su pagelba visuotinio streiko ir revoliucijos. Toliaus jie darrodinėjo, kad tas plianas tik nubankrutys geležinkelius. Pagalbos jie aprikštijo tą plianą bolševizmu ir visus jo rėmėjus — bolševikus. Taip matėme, kad ir Gompersas jų akyse pavirto bolševiku.

"Tečiaus tie visi kapitalistų šmeižtai ir įtarinėjimai nieko ne gelbės", sako R. M. Buck. Amerikos žmonės esą už pačniamą geležinkelių valdžios nuosavybę, o Plumbo plianas užtikrina, kad tai bus padaryta tuojaus.

R. M. Buck nurodė į tą, kad nežiurint į žmonių užuojautą Plumbo plianui, nei viena iš senųjų partijų nedrįsta ir nedrįs stoti už Plumbo plianą. Už jį betgi visomis spēkomis stoja naujoji Darbo Partija. Todel, sako, Darbo Partija turinti labai puikios progos prisipirti prie sienos kapitalistų partijas ateinančiais 1920 m. rinkimais.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

VOKIETIJA ISVARO BOLŠEVIKŲ PASLĄ.

BERLINAS, Rugpjūčio 15. — Vokietijos valdžia nutarė išvysti iš Vokietijos Rusijos bolševikų vyriausiąjį agitatorių Vokietijoje, Karlą Radeką, kurs buvo Vokietijoje kaipo Sovietų paslė. Kartu su Radeku busias išvystas iš Vokietijos vienas sovietų valdžios vadovas, kurs buvo pasodintas Moabito kalėjimam ir vakar buvo iš ten paluosuotas.

Mirusieji tyli.

Arthur Schnitzler. Vertė K. A.

Jis nebegalėjo ilgai sėdėti ramiai karioje; išlip ir pradėjo vaikščioti. Buvo jau tamsu; žiburiai, vėjo blaškomi, siūbavo į visas puses. Lietus nustojo lieti; šaligatviai beveik visai nudžiuvo, bet gatvės dar buvo slapios ir vietomis pasidarė pelkės.

"Keista," galvojo Pranas, "čia, šimto žingsnių atstume nuo svarbiausios gatvės, galima įsivaizdinti papulius ir kokį nors mažą vengrų miestuką. Tuo geriau — nepavojinga; čia jinau nesutiks nieko iš savo pažįstamų".

Jis pažūrėjo į laikrodį... septinta — ir jau suvis tamsu. Ruduo šimtel prasideda anksčiau. Prakeiktas vėjas.

Jis pakėlė kalnierių ir pradėjo vaikščioti greičiau. Likarnių stiklai žvangėjo.

"Dar pusvalandį," tarė jis pats sau, "ir galima eiti. Ak, aš gatavas laukti ilgai." Jis sustojo ant kampo; iš čia matėsi abi gatvės, kuriomis jinau galėjo eiti.

"Taip, šandien jinau ateis," pamąstė jis, laikydamas savo skrybėlę, kurią vėjas ką tik nunešė nuo galvos.

"Pėtyčia — profesorių tarbos susirinkimas... ji drąsiai gali išeiti iš namų ir dągi pasilikti ilgai... "Jis nugirdo gatvės skambėjimą, tuo pačiu laiku pradėjo skambinti bažnyčia. Gatvė pasidarė gėvė. Pro jo šalįėjo daug žmonių; daugiausia, kaip jam rodėsi, krautuvų pardavėjų, nes septintoj valandoj visos krautuvės užsidarydavo. Visi čjo greit ir lyg kovojo su vėju, kuris kliudė jiems eiti; niekas nekriepė į jį domos; tik kelios pardavėjos žingėdžiai pažūrėjo į jį.

DAUG VAIKINU IR MERGINU NORI APSIVESTI, bet neturėdami pinigų, prašo padėti. Pateiktosios žurnalo viešosios redakcijos redakcija, kuri priima ir išduoda, ten rašyti prašymus informacijai. Žurnalo metai, kopija 10c. ADVERTISING JOURNAL, 209-210 Temple Court Bldg, Chicago, Ill.

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius Permaina.
Panedėlyj, Ketverj ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c.
Prie šių kainų priskaičiuojama ir
1c ir 2c kariškos mokestis
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED IR 32-ra GATVĖS

LIETUVIŲ BIZNIERIAI!!

Užsakykite 1920 m.

KALENDORIUS DABAR

Patefonuokite o mūsų atstovas atsilankys pas jus su įvairiausių pasirinkimų.

KAINOS ŽEMESNES NEGU WHOLESAL.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Phone Canal 1506

— Staiga jis pamatė pažįstamą figurą, kuri čjo labai greit. Jis nūvyko pasitikti jos. "Be karietos?" pamąstė jis. — Ar tai tik ji?"

Tai buvo ji. Pastebėjusi jį, jinau dar greičiau ėmė žingsniuoti.

"Ar tu pėkščia?" paklausė jis.

"Aš apleidau karietą prie Karl — teatro. Man pasirodė, kad anas vežėjas jau sykį mane vežė."

Pradamas pro šalį, kokis tai ponas pažvelgė į moterį. Jaunas žmogus rusčiai pažūrėjo į jį. Ponas greit nuėjo savo keliais. — moteris nūlydėjo jį akimis.

"Kas jis?" užklausė ji baiminimai.

"Aš nepažįstu jo. Čia nesutiksime pažįstamų, buk ramiai. — Bet eikime greičiau, — mes važiuosime."

"Tai tavo karieta?"

"Taip."

"Atdara?"

"Tik valandą atgal buvo stebėtinai gražus oras."

Jie greit nūvyko karietos link; jauna moteris įsėdo jon.

"Vežėjau," — pašaukė jaunas žmogus.

"Kur-gi jis?" — užklausė ji.

Pranas apsidairė aplinkui.

"Tai negalimas daiktas," — sušuko jis, — "vežėjo niekur nesimato."

"Dieve mano!" — tyliai suriko ji.

"Palauk čia valandėlę, vaikelis, turbut, ten."

Jaunas žmogus atidarė restoraną duris; prie stalo sėdėjo vežėjas; jis ūmai pašoko nuo savo vietos.

"Tuojauš pone," — tarė jis ir stovėdamas baigė gerti vyną.

"Kas tai per išmisli?"

"Atleiskite, pone, aš jau galavau."

— Ir svyrudamas į šalį, jis nuėjo prie arklių.

"Kur liepsite vežti, jūsų malonybė?"

"Prater — už miesto."

Jaunas žmogus įsėdo karietą. Jo sankeivė susitraukė į kamuolį ir pasislėpė kampe.

Pranas sugriebė jos abi rankas. Ji nesijudino. — Tu nenori pasakyti man nei labo vakaro?"

"Del Dievo meilės; palik mane nors valandėlei ramybėje, aš dar neatsipeikėjau."

Jaunas žmogus nuslinko į savo kampan. Tulį laiką abu tylėjo. Karieta pasuko į Prater strassę, pravažiavo pro šalį Teetrografo kolonoms ir už kelių

sekundų lėkė tamsia Praterio aleja. Staiga Emma apskubino abiem rankom savo nūnylėti. Jis atsargiai prašalino uždangalą nuo jo svedo ir pabučiojo ją.

"Ant galo, aš su tavim!" — tarė jinau.

"Ar žinai, kada mudu jau besimatėva?" — sušuko jis.

"Pracitą nedėdienį."

"Taip — ir tai tik nuo tolo."

"Kaip tai? Tu juk buvai pas mus."

"Na, žinoma... pas jus. Ak, taip ilgai negali tęstis. Aš geriau nebelankysiu jūsų. Bet kas su tavim?"

"Karieta pravažiavo."

"Mano mieloji, tiems, kurie šandien važinėja Prateriu, suvis neateina į galvą įdomi mudviem."

"Aš ir-gi taip manyau. Bet nelikėta, ką nors gali pažvelgti."

"Nėra jokios galimybės tokių tamsoj pažinti ką nors."

"Geriau važiuokiva kur nors kitur."

"Kaip nori."

Jis sušuko į vežėją, kuris matomai, nūnygirdo. Tuosyk jis pasilenkė ir palietė jį. Vežėjas atsigrėjo.

"Važiuokite atgal. Ir kam jūs plakate taip arklius. Mes niekur nesiskubiname, girdite! Mes norime... žinote tą aleją, kur eina į Reichstrasse?"

"Reichstrasse?"

"Bet nevykite taip arklių, suvis to nereikia."

"Klausau, pone, tai vėjas taip skatina arklius."

"Na, žinoma, vėjas." — Pranas atsisėdo į savo vietą.

Vežėjas pasuko arklius. Jie važiavo atgal.

"Kodel aš tavęs nemaciau vakar?" — paklausė jinau.

"Tai nebuvo galima!"

"Aš maniau, kad gavai užkvičimą nuo mano sesers."

"Ak, taip."

"Kodel tu neatvykai?"

"Del tos paprastos priežasties, kad man stačiog nepakenčiama būti su tavim tarp kitų žmonių. To niekuomet daugiau nebus." — Nė."

Jinau patraukė pečius.

"Kur mes dabar?" — paklausė ji.

Jie pavaziavo po geležinio tilto Reichstrassę.

"Tai kelias Dunojaus link," — tarė Pranas, — "mes važiuojame į Reichstrasse. Čia jau nebesutiksiva pažįstamų!" — šypsodamas dūdurė jis.

"Baisiai krečia."

"Taip, bet dabar mes vėl gatvė."

"Kodel karieta daro tokius vingius?"

"Tau tik taip rodosi."

Bet jis ir pats jautė, kad karieta daugiau visų šaukima negut reikia. Nieko nesakė apie tai tik todėl, kad nenorėjo surupinti jos.

"Jandie aš norėčiau rimtai ir apie daugelį dalykų pakalbėti su tavim, Emma."

"Tuosyk pradėk, nes devintoj valandoj aš privalau būti namie."

"Viskas galima dviem žodžiais nuspresti."

"Dieve, kas darosi?"... sušuko jinau. Karieta taip pakrypo į šalį, kad ką tik neapvirto. Pranas sugriebė vežėjų už ploščiaus... "Sustokite!" — sušuko jis. — "Jūs girtas."

Su dideliu vargu vežėjas sustabdė arklius. "Malon... pone!"

"Aš manyau, Emma, mudu geriau išlipkime iš karietos."

"Kur mes esame?"

"Jau ant tilto. Priegtam, vėjas kiek apribo. Paėkiva trupulį. Važiuojant negalima tinkamai pasikalbėti."

Emma uždengė veidą ir išlip iš karietos. — "Tu sakai, kad tai ne vėjuota?" — sušuko jinau, kuomet vėjas ką tik nūnytraukė jos skrybėlę.

Jis paėmė ją už rankos. — "Važiuokite paskui mudvių," — paliepė jis vežėjui.

Jie nūvyko pirmyn. Abu tylėjo. Kada nugirdo po tilto vandens užimą, tai ant valandėlės sustojo. Aplinkui viešpatavo tamsa. Toli matėsi raudonos ugnys kurios atsispindėjo upės vandenij. Nuo to kranto, kurį jie ką tik apleido, puolė į vandenį drebantišios šviesos juostos. Staiga tolimoj pasigirdo būdės, kuris vis artinosi ir artinosi. Nenoromis jiedu pažūrėjo į tą pusę, kur matėsi raudonos šviesos. Traukinys su apšviestais langais prašvilpė tilto. Triukšmas pradėjo parvažėti mažinties. Viskas nutilo. Tik karts ruc karto vėjas pradėdavo duktį.

Po ilgo tylėjimo, Pranas pratarko: "Mudu turiva išvažiuoti."

"Žinoma," tyliai atsakė Emma.

"Mes turime išvažiuoti," — karštai kalbėjo Pranas, — "suvis išvažiuoti, suprant!"

"Tai negalima."

"Mudu — bailiai, Emma; todel ir negalima."

"O mano sunus?"

"Jis atiduos jį tau, aš esu šitiekings tame."

"Bet kaip?" — užklausė ji tyliai.

"Apleisti namus nakties laiku, slapta?"

"Ne, suvis ne. Tu stačiog pasakyk jam, kad daugiau nebegali su juo gyventi, nes priklausai kitam."

"Ar tu neišsikraustei iš galvos, Prana?"

"Jėgu tu nori, aš tave palio suosi nuo to, aš pats pasakytiu jam tati."

"Tu to nepadarysi, Prana."

Jis norėjo pažūrėti į ją; bet tamsoj jis matė tik tai, kad jinau pakėlė galvą ir atsigrėjo į jį.

Jis patylėjo kelias minutes. Paskui ramiai tarė: "nesibijok, aš nepadarysiu to."

Jie artinosi prie kito upės kranto.

"Ar tu nieko negirdi?" — sušnabždėjo jinau. — "Kas tai?"

"Tai iš priešingos pusės," — atsakė jis.

Iš tamsoj pasigirdo kokis tai dundėjimas, nedidelė raudona šviesa pasirodė priešais juos. Jie pamatė, kad ta šviesa paėjo nuo mažos likarnės, kuri buvo pritaisyta prie ratų dyselio. Bet jie negalėjo įžiūrėti, — ar kas važiuoja vežime, ar jis suvis dykas. Tą vežimą sekė dar panašūs vežimai. Čia jau nebesutiksiva pažįstamų!" — šypsodamas dūdurė jis.

"Baisiai krečia."

"Taip, bet dabar mes vėl gatvė."

"Kodel karieta daro tokius vingius?"

"Tau tik taip rodosi."

Bet jis ir pats jautė, kad karieta daugiau visų šaukima negut reikia. Nieko nesakė apie tai tik todėl, kad nenorėjo surupinti jos.

"Jandie aš norėčiau rimtai ir apie daugelį dalykų pakalbėti su tavim, Emma."

"Tuosyk pradėk, nes devintoj valandoj aš privalau būti namie."

"Viskas galima dviem žodžiais nuspresti."

"Dieve, kas darosi?"... sušuko jinau. Karieta taip pakrypo į šalį, kad ką tik neapvirto. Pranas sugriebė vežėjų už ploščiaus... "Sustokite!" — sušuko jis. — "Jūs girtas."

Su dideliu vargu vežėjas sustabdė arklius. "Malon... pone!"

"Aš manyau, Emma, mudu geriau išlipkime iš karietos."

"Kur mes esame?"

4-tas Didelis Piknikas

— Parengtas —
RYTMETINĖS ŽVAIGZDĖS PAŠ. IR PASILINKSMINIMO KLIUBO
Nedėlioje, Rugpiučio-Augus 24, 1919. Įžanga 25c
ČERNAUSKO DARŽE, LYONS, ILLINOIS.

Rytmetinės Žvaigždės Kluubo parengti piknikai visuomet buna smagūs ir užganėdinanti. Grieš puikiausia muzika, susidedanti iš 7 geriausių muzikantų, vedama Flory J. Jereck.

Kviečia visus KOMITETAS.

"Taip, taip, tavo teisybė," — tarė Pranas. — Grįžkime atgal."

Jinau labiau suspaudė jo ranką. "Ne," — maloniai tarė ji, nenorint. Aš nepavelsiu, kad tu pavartytum mane nuo savęs."

Jinau prisiglaudė prie jo ir ilgiai bučavo."

"Kur mudu atsidurtuva," — užklausė ji, — "jeigu važiuotuvė vis toliau ir toliau?"

"Pačioj Pragoj, mano kudi-ki."

"Na, taip toli nereikia," — tarė jinau juokdamas, — "bet jeigu nori, pavažiuokim biskutų toliau." Ji parodė į tamšą.

"E-e, vežėjau!" pavadino jis. Pastarasis nūnygirdo. Pranas suriko: "Sustokite gi!" Tuo tarpu karieta tolinosi. Pranas ėmė ją vyti: Jis pamatė, kad vežėjas miegojo. Savo šauksmu Pranas išbudino jį. "Mes važiuosime dar biškų toliau — tiesiu keliu — ar jūs suprantate mane?"

"Klausau, pone..."

Emma įlipo karietą, o paskui ją Pranas.

Vežėjas sukirto botagu; arkkliai zovada pradėjo bėgti iš žūsiu keliu. Bet jiedu susiglaudė sėdėjo karietoj ir stipriai laikėsi vienas už kito, kuomet karieta metėsi iš vienos pusės kiton.

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ STOTIS

Agentūros ir gatvių kampai kur visados galima gauti Naujienas nusipikiti.

VIDURMIESTYJ:
Madison ir Franklin, SW kampas
Madison ir Wells, NW
Madison ir State, NW
Adams ir La Salle, NW
Van Buren ir Franklin, NW
Van Buren ir Wells, SW
Van Buren ir Clark, SW
Van Buren ir State, SW
Harrison ir Wabash, NW
18th ir State, NW

SOUTH SIDE
Agentūros:
J. B. Aglinskis, 3238 S. Halsted St.
J. Mirauskas, 843 W. 33rd St.
M. Matulevskis, 3121 Line St.
Wladis, 2801 Union Ave.
Svazdis, 2958 Union Ave.
A. J. Kasparas, 3437 Union Ave.
Svelnis, 3416 Wallace St.
Peldius, 3651 Wallace St.
Misickaitis, 3500 Emerald Ave.
J. Budrikas, 3343 S. Halsted St.
Sol Marcus, 93rd & Cottage Grove Ave.
A. Barškis, 5363 Princeton Ave.
A. Janauskas, 4663 S. Wentworth Ave.
J. Ceplinskas, 930 W. 35th Pl.

Gatvių kampai
Halsted ir Madison, NW
Halsted ir Jackson, NW
Halsted ir Van Buren, SW
Halsted ir 12th, NE
12th ir Jefferson, NE
Halsted ir Maxwell, SE ir NE
Halsted ir 14th, NE
Halsted ir 18th, SW
Halsted ir Archer, NW
Halsted ir 31st, NW
Halsted ir 35th, NW
Halsted ir 42nd SW
Halsted ir 47th, SW ir NE
Halsted ir 51st, SE
Wentworth ir 35th, SE
Wentworth ir 47th, SW
Ashland ir 35th, SE

NORTH SIDE
Agentūros
E. Jenurich, 2023 Greenwich St.
J. Stropus, 1656 Wabasha Ave.

Iškilmingas Piknikas

— Parengtas —
Dr-stės šv. Ražancavos ir šv. Petronelės
NEDĖLIOJ, RUGPIUČIO-AUGUST 24 d., 1919.
Leafy Grove — Blinstrupo Darže
Willow Springs, Ill.
Pradžia 10 valandą ryto. Inžanga 35 centai.
Visus kviečia kueskaitlingiausiai atsilankyti KOMITETAS.

Auburn Park Lietuvių Kooperacijos valgių Krautuvė rengia

Puikų Piknika

Nedėlioje, 17 d. August, 1919 m.
JONO BUTKEVICIAUS DARŽE
8134 So. Vincennes Ave.
Pradžia 1 v. po pietų. Inžanga 25c porai
Kviečia visus atsilankyti VALDYBA.

Jūs galite gauti cash už
LIBERTY BONDS
\$50, \$100, \$500 ir \$1000.

KRAUSE STATE-SAVING BANK
1341 MILWAUKEE AVE - NEAR PAULINA.
Atdara Subatos vakare iki 8 valandai vakare.

Pagal Instatymus.

Indomi ir pamokinanti knyga vyrams ir moterims. 158 puslapiai. Kaina 40c. Galima gauti

NAUJIENOSE,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Gatvių kampai:

Milwaukee ir Paulina, NW
Milwaukee ir Lincoln, SE
Milwaukee ir Roby, NE ir NW
Milwaukee ir Western, SE

WEST SIDE

Agentūros
V. Sabaliauskas, 2337 S. Leavitt st.
J. Kaulakis, 2214 W. 23rd Pl.
J. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley Av.

GATVIŲ KAMPAI

Blue Island ir Western, NW
Leavitt ir 22nd, NW
12th St. ir Homan Ave.

18tos GATVĖS APIELINKĖ

Agentūros
J. F. Mally, 633 W. 18th St.
C. Yutelis, 733 W. 14th Pl.
St. Zvirgdenis, 1131 S. Clinton St.

BRIGHTON PARK

Agentūros
A. Diktavičia, 4447 Washtenaw Av.
J. Smith, 3813 S. Kedzie Ave.
Pasevičia, 4111 S. Richmond Ave.
Zurauskas, 4053 S. Maplewood Av.
A. Belenskas, 2617 W. 40th Pl.
Zukauskas, 4358 S. California Av.

Gatvių kampai

Western ir 47th gatvės

TOWN OF LAKE

Agentūros
A. J. Bertash, 4601 Hermitage Ave.
Gatvių kampai
Ashland ir 47th, NE. Gross Ave.
Halsted ir 47th, SW ir NE

CICERO, ILL.

Agentūros
A. Rudinskas, 1409 S. 49th Ave.

ROSELAND, ILL.

Agentūros
P. F. Grybas, 11429 Calumet Ave.
M. G. Valaskas, 373 Kensington Av.
A. Zalais, 114 E. 107th St.

Už \$50.00 arba LAISVĖS BONDŠA

nupirksi labai gražų \$200.00 vertės Phonografą, pasilikusį sankrovą, je, šita mašina beveik nauja, prie jos randasi rinkinys 24 rekordų ir deimantinė adata veltui. Mes taipgi turime koletą anglos klesos phonografu, kuriuos mes parduosime už bile pasiūtą kaina už tai kad mes turime pratuštinti vieta.

Mes taipgi turime \$650 player piano, garantuotą 10 metų ir vartotą tik 8 savaites, kurį mes parduosime už \$325. JEI GYVENATE UZMIESTYJ, MES PRIŠIUNCIAME C. O. D. LEIDŽIAME APŽIURETI šį yra stebėtina prog. Atleikite arba rašykite tuojau. PRIŠIUNCI

KORESPONDENCIJOS

SOUTH MILWAUKEE, WISC.

Lietuvių judėjimas.

Jau ir mes pradėjome šiek tiek judėti. Suorganizavome SLA. 143 kuopą ir išrinkome veiklių valdybą: J. Masiulionį, pirmininką; J. Morkevičių, vice-pirmininką; M. Mitką, finansų sek.; J. Šilenskį, nut. sek.; J. Jasūną, išdėminkū; J. Šinkevičių ir J. Jukų, išdėm. globėjais.

Pradžiai labai gražiai atrodo. Jeigu seksis ir toliau taip, tai SLA. 133 kuopa sujungs visus So. Milwaukee lietuvius į vieną būrį. Rugpiučio 10 dieną bu-

DR. VIRG. NARBUTT
Physician & Surgeon
Office: valandos 2-4 ir 7-9 po pietų.

3001 West 22nd Street
Tel. Lawndale 660
Gyvenimas: 2111 Marshall Blv.
Tel. Rockwell 1681.

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Paveldintą Suvienytų Valstijų Valdžią kaip pirmą

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoją

Norint gauti prekes pinigų ir kitų žinių
meldžiam kreiptis pas:**Henry J. Schnitzer State Bank**

141 Washington Street, New York, N. Y.

Pirma Tvirtiausia ir Didžiausia Lietuviška Valstybinė Banka Amerikoje

Metropolitan State Bank

807-809 W. 35th St., kampas S. Halsted St.

Vienintelė grynai Lietuviška Banka po priežiūra Valdžios ir Bankos Direktojų, kurie visi yra turtingi lietuviai biznierių. Padėkite savo taupomuosius pinigus į šią Tvirtą Lietuvišką Banką, kur yra gvarantuojama, kad jūsų pinigai yra saugiai padėti ir bus išmokėti ant pareikalavimo.

3 nuosimtis mokama už padėtus pinigus.

Skoliname pinigus ant pirmo mortgėjo ir atliekame visokius Bankinius reikalus.

Bankas valandos nuo 9 ryto iki 4 po pietų Subatoje nuo 9 ryto iki 12d. Utarninko ir Subatos vakare iki 9 val. vak.

VYRIAUSYBĖ:

JONAS B. BRENZA, Pirmininkas JULIUS C. BRENZA, Kasterius
JONAS KROTKAS, Vice-Pirmin. S. A. SZYMKEWICZ, Vice-Prez.
DIREKTORIAI:

ASTANAS BROZIS
ANT. PNZBIGIEL
ST. SZYMKEWICZ
M. S. BRENZA
JONAS B. BRENZA,
JONAS KROTKAS
ZIGM. BALCZIKONIS
JUSTIN MACKEWICH
JULIUS C. BRENZA

THE WIERSEMA STATE BANK

11106-08 Michigan Avenue

Raportas prieš pradėdant biznį ant Birželio 30 d. 1919 padarytas
Audituotul of Public Accounts of State of Illinois.

TURTAS

Paskolos ir diskant \$1,005,927.89
S.V. Bonds ir Certif. 333,792.95
Munic. ir Korp. Bonds 610,913.14
Overdraftai 24.53
Fikcijai 4,277.63
Karės Taupimo ir Rev. stampas 962.40
Real Estate 935.05
Cash ir iš kitų bankų priklausantys 350,723.01
Viso turto \$2,306,656.32

ATSAKOMYBĖS

Capital stock sumokėta \$200,000.00
Perviršis \$10,000.00
Nepadalintas pelnas 12,075.28
Depozitai 2,074,702.33
Neišmokėti dividendai 5,007.50
Rezervuoti taksomis 4,871.21

Oficeriai

ASA WIERSEMA, Prezidentas NICHOLAS W. WIERSEMA, Kas.
GEORGE DALENBERG, Vic-prez. FREDERICK J. WIERSEMA, p.-k.
Mes parduodame banko ir pašto kvitas į Lenkiją.

Darbo Laukas

Draugu skaitytojų prašome rašyti Naujienoms bent trumpų žinių iš savo aplinkės apie darbą, ty, apie darbų stovį, apie darbininkų brūdėjimą, apie streikus, ir tt. Žinios apie streikus yra ypač svarbios informacijos kitų vietų darbininkams, todėl įvykus kur nors streikui, reikėtų umai apie tai laikraščiu pranešti. — Redakcija.

ANGLIAKASIAI NORI PASALINTI UNIJOS PREZIDENTĄ.

Collinsville, Ill. — Rugpiučio 13 čia įvyko streikuojančių angliakasių didelis susirinkimas, kuriame taip vad. "policy committee" davė raportą apie dalykų padėjimą. Čia jau buvo perskaityta gautas nuo United Mine Workers of Illinois prezidento Farringtono telegramas.

Jis ragina visus angliakasių grįžti į darbą, o jeigu ne, tai atsisakyti iš unijos čarterį. Perskaityti toki unijos viršininko telegramą, susirinkime kilo didelis nepasitenkinimas. Tuojau buvo duotas, ir paremtas, įnešimas, idant būtų pareikalauta, kad Farringtonas rezignuotų. Įnešimas priimta vienbalsiai.

U. M. W. of Illinois 12-to Distrikto angliakasiai, per galvas savo viršininkų, šaukia specialę distrikto konvenciją rugpiučio 19 dieną, Springfielde, Ill.

— Laisvės Mylėtojas.

STREIKAS!

Naugatuck, Conn. — Rugpiučio 13 dieną, kaip 9 val. ryto dviejų didelių vietos roberinių (gumo) dirbtuvių darbininkai išėjo į streiką. Streikininkai reikalauja, kad mokestis būtų padidinta 20 nuosimčių. Tą pačią dieną jie laikė skaitlingą susirinkimą ir nutarė kovoti iki galo, kad savo buvį kiek pagerintų. Iš kitur darbininkai tegul nevažiuoja čia darbo ieškoti.

Streikieris S. B.

**CHICAGOS
:: ŽINIOS ::****GELEZINKELIEČIŲ STREIKAS UZSIBAIGĖS.**

Keršapių darbininkai grįžta darban.

Chicagoje ir aplinkės gelezinkeliečių, kary taisytojų, streikas užsibaigęs. Tai esanti pasekmė užvakarykščio darbininkų atstovų susirinkimo Pultaskio svetainėje. Unijos viršininkams galv gale pasisekė perkalbėti darbininkų atstovus ir jie dideli balsų dauguma nutarė užbaigti streiką, o algų klausimą pavedė iširti specialiai komisijai, kuri bus pasiūsta pas vyriausį gelezinkeliečių direktorių, Hine'ą, Washington. Tuo būdu daugelis darbininkų jau vakar sugrįžę darban. Šiandien sugrįžti visi.

"Radikalai", kaip skelbia vietos diėlapiai, labai priešinasi. Jie nieku būdu nenorėję užbaigti streiką negavę iš Washingtono jokio užtikrinimo, kad jų reikalavimai bus išpildyti. Bet unijos vadams, sako, pasisekė įtikrinti darbininkus, kad keršapių unijai prasidėjus, aidoblizmas, ir darbininkai nušvilpę "radikalų" kalbėtojus. Kiek tose pastakose apie aidoblizmą tiesos ir kiek melo, gali spręsti patys skaitytojai.

ARESTAVO BURI SUMOKS. MOKSLININKŲ.

Laukiama didelio skandalo.

Valdžios agentai sučiupo burį sumokslininkų, dariusių suktybes anglių rinkoje. Tapo sekta, kad anglių parupinimo įstaigos reikalaujamos vartotojų užmokėti ir už tas anglis, kurios dar tebeguli jų sandėliuose.

so. Pav., Mid-City bankas ap-
laikęs "bilą" už šešioliką trokų
anglies, kuomet išlikusių jį
gavęs tik aštuonis trokus.

Tuo tarpu dėlei to kaltinami
tik anglių parupinimo įstaigų
darbininkai — klerkai ir tt. Jie
buk turėję "atrymų ryšių" su
namų užžiūrėtoais — janito-
riais ir kitais. Vis dėlto, tatau
gali išsukti didelį skandalą.
Manoma, kad šokių tokių "ry-
šių" galėję turėti ir patys anglių
parupinimo įstaigų savininkai.

Vakar areštuota penki įtaria-
mi sumokslininkai. Šiandien,
tur but, areštuos ir daugiau.

**DINGO PASKILBES FILIAN-
TROPAS.**Kartu su juo dingo trys šimtai
tukstančių dolerių.

Detektyvų agentūros dabar tu-
ri tikrą šienapiūtę. Visuose Su-
vienytų Valstijų ir Kanados
kampuose jų agentai ieško, jie-
ško ir dar nesuranda paskilbu-
sio Chicago's žydų labdario-fi-
liantropo, Hermano J. Blumso-
no. Jieško jo ir tų trijų šimtų
tukstančių dolerių, kuriuos di-
dis labdaris pasiglemžęs iš ke-
liato didžiulio Chicago's ir Mil-
waukės bankų.

Didelis filiantropas nušapės
trejetas dienų atgal, tada, kaip
bankai pradėję abejoti apie jo
nuosavybes, ant kurių jisai ga-
vęs paskolų. Dabar pasirodo,
kad tos nuosavybės yra tik pa-
prastos popierės skivytas, pono
labdario suklastuotas. Spėjama,
kad labdaris veikiausiai patrau-
kęs linkui Afrikos, kur gyve-
nanti jo šeima — pati ir vai-
kai.

SKUBUS BANDITAI.Pasigrobė \$500; praziopsiojo
\$1,500.

Du apsiginklavę piktadarių
vakar įsiveržė J. V. Zeiner lai-
vy agentūros raštinėn. Grasi-
dami revolveriais jie uždarė ra-
štinės vedėją, p-lę Ruebhausen,
prausynėrą, o patį, pasigrobė
penkis šimtus dolerių laisvės
bondsais ir pinigais, pabėgo.
Banditai tečiaus daug praziop-
soję: saugiojo šėpoj, kuri bu-
vus atdara, buvo tukstantis ir
penki šimtai dolerių pinigais.
Jų banditai nepastebėję.

**SURADO PRAPUOLUSIA
MERGAITE.**

Pavedėjas spėjo ištrukti.

Trylikos metų amžiaus mer-
gaitės, Stefka Avgaras, kuri pra-
ciat nedėdienį prapuolė kartu
su jaunu Avgarū įnamiu, tulu
Andy Frecksa, jau surasta. Su-
rasta Nebraskos valstijoje, mies-
te Omaha. Pranešimai sako,
kad mergaitė nepadaryta jo-
kios nuoskaudos, ir ji tuoj bu-
sianti sugrąžinta Chicago's jo-
sios tėvams.

Mergaitės pavedėjas ištrukęs.

**APKALTINO RASINIŲ RIAU-
SIŲ KALTININKĄ.**

Prisakintieji teisėjai vakar
be kita apkaltino pirmo laipsnio
žmogudystę tulą George Stau-
berį, kaltininką kilusių rasinių
skerdynių Chicagoj. Tai tas
pats mušeika, kurs maudynė
paskandino negrą vaikėžą, dri-
susį prisiartinti prie baltyjų, ku-
rį vėliau policistas atsisakė are-
štuoti, kas savo keliu išsukė
sumišimą ir vėliau kruvinas
skerdynes.

**NAMŲ SAVININKAI TURĖ
PASIAISKINTI.**

Kaltinamieji plėšėme didelių
rendų lupėjai — namų savini-
kai — šandien turės pasiaiskinti.
Daugelis jų gavo pakvie-
timų išduoti savo atskaita spe-
cialie miesto tarybos komisijai.
Tarpe pakviestųjų esąs vienas
kunigėlis. Ir jis dabo turės
išskinties, būtent: kokio tiks-
lu jįsa kraunasi tą turty, kurį
ir rudis ir kandis ēda..

KLEIN BROS.
HALSTED & 20th STS.

Krautuvės valandos:
Kasdien nuo 8:30 iki
5:30, Subatomis nuo
8:30 iki 6 val. vakare.

Panedelyj ir Utarninke, Rugpiučio 18-19

SIUNTINIAI EUROPON mes esame susitvarke siusti ta-
vorus į nekurias dalis Europos, ir užtikriname persiuntimą,
reikalaukite pilnesnį paaiškinimą Main Transfer Desk.

Pardavimas Plušinių Kautų

\$30 vertės šilko plush kotai parsiduoda po \$24.75.

Moterų ir merginų kotai geros rūšies plush, dideli kalnierių,
del atviro dėėjimo ar susegtais arti prie kaklo, geras figūruotas
sateen pamušalas, diržuotos mados, 48 coliai ilgio, vidulinio su-
veržimo užpakalis, guzikais pagražinti, didžio 16, 18 ir 20 metų
del merginų, 36 iki 46 del moterų

\$24.75

Šiame išpardavime tiktai po

\$47.50 vertės Kit Coney kalio, pa-

puošti plūso kotai tiktai po \$39.75.

Puikūs geriausio šilko plušiniai kotai, pa-
puošti gražaus kit Coney kalio kalnierių ir
antrankovėmis, diržuotos mados su sakčia
užpakalių, pilno kirpimo, geriausios rūšies
satin pamušalas, 48 colių ilgio, didžio 36 iki 46 už

\$39.75

\$64.50 Yukon Seal Plush Ko-

tai parsiduoda tiktai po \$55.00.

Pavidale tikro Yukon Seal kalio. Ši-
tie kotai yra pasiū-
ti 42 colių ilgio.
Sport stailės diržas
ir kišenai, dideli
kalnierių, suseg-
ami aukštai aplink
kaklą, geras satin
pamušalas didžio del
moterų ir merginų,
tiktai po

\$55.00

\$115 vertės Es-

quimette Plush

Dolmans \$95.00

Puikūs kotai del

moterų ir merginų;

aukštos rūšies Es-

quimette šilko plush

dideli kalnierių tik-
ro Jacono kalio dir-
žuotos mados, palai-
das užpakalis —
nauja ir priimti
Dolman mada; 48
colių ilgio, gražiai
drežiuotas šilkinis pa-
muša-
las po

\$95.00

Stebėtinas Rakandu Išpardavimas

\$32.50 pavidžio Buffetas	\$24.50
\$2.45 pavidžio Kreslai	\$1.29
3 dalių pavidžio Parlor Setai	\$97.50
Pavidžio Refrigerators	\$9.90
Pavidžio Refrigerators	\$19.90
Pavidžio Bresines lovos	\$55.00
Pavidžio Bresines lovos	\$29.50
Pavidžio lovų setai	\$22.50
Pavidžio matrasai	\$3.65
Pavidžio matrasai	\$7.50
Pavidžio matrasai	\$12.50
Pavidžio lovų springsai	\$4.45
Pavidžio lovų springsai	\$5.99
Pavidžio lovų springsai	\$7.90

KUPONAS Šitas kuponas kuomet
basemente, nupirks, tvirtai susitę
gerą nendrių sluotą tiktai
už
(viena sluota kostumeriui,
tik Panedelyj).

17c**Bridgeport Painting & Hardware Company**

(Not inc.)

Malevojimo, dekoravimo, popierių kilijavimo, kalcimavimo ir grei-

navimo.

Malevos, aliejai, lakeriai, šepečiai, kalcimas, sieninė popiera, stik-

las, geležiniai tavorai ir tt.

Mes patarnaujame visose dalyse miesto.

3149 So. Halsted Street, Telephone Yards 7282

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902.

3514-16 W. 12th ST.

Art. St. Louis Ave.

CHICAGO, ILL.

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

BATH WITH SALT

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienos eina kasdien, išskyrus nedidelius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomai Kaina:

Chicagoje — pačiu:
Metams \$6.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.80
Dviem mėnesiams 1.40
Vienam mėnesiui75

Chicagoje — per nešiotojus:
Viena kopija N 62
Savaitei 12
Mėnesiui 50

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje pačiu:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui65

Pingius reikia siųst Pašto Moneriu, kartu su užsakymu.

Naujos gaidos bolševikų pranešimuose.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Prielankiuose Rusijos bolševikams pranešimuose paskutiniu laiku ima apsirėkti nauja pakraipa.

Visai neseniai bolševikai ir jų pritarėjai skelbė, kad Lenino valdžia Rusijoje vykdytą naują visuomenės tvarką — socializmą (ar komunizmą). Ir jie tvirtino, kad tos bolševikų pastangos esančios labai pasekmingos: darbininkai gauna geras algas, įduštijos produktyvumas (našumas) pakilęs „šimtu procentų“, ir t. t.

Dabar tačiau girdime jau visai ką kita. Tie patys šaltiniai jau informuoja mus, kad ir bolševikų veikimo tikslas, ir jo pasekmės esą visai kitokie.

Šiandien jau, mat, negalima paslėpti to fakto, kad Rusija yra visai suirusi ekonomiškai. Patys bolševikai vadai, Leninas ir Trockis yra priversti pripažinti, kad Rusijoje siaučia badas ir bedarbė. Negalėdami tad paslėpti šitų faktų, jie mėgina išaiškinti juos patogių sau būdu: jie sako, kad badą ir industrijos spirimą Rusijoje pagaminęs ne bolševikų šeimininkavimas, o pirmesniųjų valdžių politika. Dalykai Rusijoje dar esą labai blogi, bet jie eina „geryn“, aciū bolševikams.

Tokie „aiškinimai“ po to, kaip mes per pusantų metų prisiėmėme pasakų apie „geras darbininkų sąlygas“ Rusijoje ir apie industrijos našumo pakilimą „šimtu procentu“!

Šitokiems „aiškinimams“ paslėpta didžiulia turinio tų korespondencijų, kurias dabar siunčinėja kapitalistų spaudai iš Stockholm „buves Rusijoje“ I-saak Don Levine. Geresniam skaitytojų įtikinimui, įsiai paduoda, pagal bolševikų nurodymus, ir smulkesnių žinių apie Rusijos industrijos stovį ir bolševikų politiką toje srityje.

Įsiai rašo, kad vyriausios bolševikų ekonominės tarybos prezidentas, A. I. Rikov, papasakojo jam, jogei Rusijoje esą nacionalizuota (paimita) ir valdžios rankas) 2,000 dirbtuvių. Korespondentas paklausęs Rikovo: ar bolševikai leidžia privatiems užsienio kapitalistams steigti ir plėtoti naujus biznius Rusijoje? Bolševikų komisaras atsakęs jam taip. Bet tuomet korespondentas vėl užklauskęs jo: kodėl bolševikai konfiskuoja savo kapitalistų dirbtuves, jeigu jie sutinka įsileisti privatinių svetimų šalių kapitalą? Rikovas vė ką atsakė:

„Mes nesame priešinai tam, kad dori rusų kapitalistai steigtų ir vestų pramonijos biznius.

„Didelė didžiulia konfiskotųjų dirbtuvių buvo nacionalizuota (paimita į valdžios rankas) todėl, kad jų sa-

vininkai buvo arba apleidę jas arba dezorganizavę. Kapitalistai metė savo biznius tikslu išsukti chaosą (suirutę) šalies pramonijoje, tikėdamiesi kontr-revoliucijos. Mes buvome priversti imties aštrių priemonių. Da ir dabar tebėra šimtai privatių fabriku ir dirbtuvių, veikiančių sovietų Rusijoje. Mes nenacionalizavome jų labiausiai todėl, kad jų savininkai sąžiningai ir nuosirdžiai pašvęsdavo savo įjėgas savo bizniamis.

Ar nepastebėtini žodžiai? Rusijos bolševikai, pasirodo, nėra priešingi privatių kapitalistų bizniui industrijoje. Jie sukonfiskavo tikrai dalį dirbtuvių ir fabriku, palikdami kitus privatišėse rankose. Ir konfiskavo jie tas dirbtuves ir fabriku daugiausia todėl, kad jų savininkai buvo nedori, — o ne todėl, kad jų plenas būtų buvęs perkeist išdirbystės pamatus, įvedant socializmą.

Bolševikai, pasirodo, steigė „komunizmą“ Rusijoje ne savo valia, o tikrai nedorių kapitalistų priversti!

Ką dabar pasakys tie žmonės, kurie vis šūkavo, kad bolševikai esą vieninteliai „tikri socialistai“, norintys tuoju išvaduoti darbininkų klesą iš kapitalo vergijos, ir parodžiusieji Rusijoje naujos, socialistiškos tvarkos pavyzdį? Veikiausia, jie dabar ims turavoti naujai bolševikų giesmei ir po senovės keiks „socialistavikus“ už bolševikų kritiką.

Delei VI. Poželos laiško.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Laiškas iš Lietuvos, kuris buvo išspausdintas vakarykščiose „Naujiene“, pasako keletą, nors ir ne naujų, bet labai įdomių dalykų.

Įsiai trumpais sakiniiais nupiešia rusų dalykų stovį Lietuvoje: Komunistų—bolševikų pastangos įvykinti revoliuciją ginklais tenai nepasisekė; komunistai tapo išvyti iš Lietuvos, lydimi žmonių neapykantos ir bado šmėklos. Lietuvoje dabar tenka galvoti ne apie komunizmą, o apie tai, kaip apgynus tuos visuomeniškus ir politiškus laimėjimus, kurie tapo įgyti.

Toks dalykų stovis buvo Lietuvoje pustrėčio mėnesio atgal, kuomet VI. Požela rašė savo laišką. Per šį-gi laiką tasai stovis nepersikeitė kitokiom pusėn, o priešingai — paškėjo tikrai dar labiau toje-pat pakraipoje, kurią nurodo laiškas.

Jeigu gegužės mėnesio gale bolševikai—komunistai dar tiklė „baigė eiti iš Lietuvos“, tai šiandien jų tenai jau visai nėra (kaipo organizuotos įjėgos). Jeigu tada dar šio-kio-tokiu pamatu buvo galima tikėtis, kad pasaulio revoliucijai plėtojantis, dirbančiosios minios Lietuvoje „eis tarybų keliu“, tai dabar visai nėra pamato tokiai vėliai, — kada nupuolė spartakų įtekė Vokietijoje ir sugriuvo komunistų valdžia Vengrijoje.

Reikia, šiandien dar didesniu griežtumu, negu tuomet tinkama laiško autorius žodžiai, pasakyti apie padėjimą Lietuvoje: ne apie komunizmą dabar reikia galvoti Lietuvoje, o apie apgynimą socialistinių ir politinių laimėjimų, kuriuos įgijo žmonės.

Laiško autorius, VI. Požela, yra vienas labiausiai žinomų ir rimtų socializmo veikėjų Lietuvoje. Su jo nuomonėmis galima sutikti arba ne, bet niekas neprivalo įtarti jį nenorėjimu arba nemokėjimu matyti ir pasakyt tiesą.

Jo papasakotuosius faktus, be to, patvirtina ir visos kitos, iš kitų šaltinių atėjusios žinios apie Lietuvą. Įsiai, kaip pastebėjome augščiau, nieko ytin nauja mums nepraneša. Bet, to nevezint, jo liudijimas turi labai svarbios reikšmės, kadangi įsiai išsklaidys klaidingas sąvokas ir pas tuos amerikiečius, ku-

rie iki šiol dar vis norėjo įsivaidinti dalykus Lietuvoje ne taip, kaip reikėjo spręsti apie juos pagal ateinančias iš tenai žinias.

Komunistams—bolševikams nepavyko Lietuvoje.

Jie, pasak laiško autoriaus, mėgino padaryti revoliuciją „iš augšto, prievartos — durtuvo keliu“; ir jie turėjo pasitraukti iš Lietuvos.

Ką reiškia „daryti revoliuciją iš augšto, prievartos—durtuvo keliu“? Revoliucija mes suprantame, kaip darbą „iš apačios“, kaip darbą, atliekamą žmonių minių prieš žmonių valdonus. Minios, sukilamos prieš savo valdonus, dažnai vartoja prievartą—durtuvus, šautuvus, kardus, bombas ir t. t. Kodėl-gi šita prievartos vartojimą revoliucijos tikslu laiško autorius vadina „darbu iš augšto“?

Tas faktas, kad komunistai—bolševikai, pralaimėję Lietuvą turėjo išeiti iš jos, rodo, kad jie buvo atėję iš kitur. Jie buvo ginkluota rusų bolševikų įjėga, atvykusi Lietuvon „daryti revoliuciją“. Jie norėjo užkariauti Lietuvą, uždėti ant jos savo valdžią ir paskui jau tvarkyti ją pagal savo planą. Štai dėlko jų darbas buvo ne „darbas iš apačios“ (pačių Lietuvos minių), o „darbas iš augšto“.

Todel įsiai ir nepavyko. Bolševikai—komunistai kėsinosis padaryti Lietuvoje revoliuciją už Lietuvos žmones — padaryti ją be Lietuvos žmonių noro arba prisirengimo prie jos. Jeigu jie būtų ir pajėgę ginklų spēka įsigalėti Lietuvoje, tai ir tuomet jų revoliucija būtų buvęs ne iš vidinių šalies santykių gimęs dalykas, o užkarta Lietuvai prievarta iš lauko.

Iš laiško nėra aišku, ar jo autorius tikėjosi ko gera iš tokios revoliucijos, ar ne. Bet mes turime prisipažinti, kad mums toks revoliucijos darymo budas išrodo labai keistai; keistai ypatingai todėl, kad čia eina kalba apie darymą revoliucijos ne bet kokios, o komunistiškos. Padaryt tokią revoliuciją, t. y. perkeist iš pačių pamatų visą visuomenės tvarką, ginklo keliu negalima. Tokie mėginimai iš anksto yra pasmerkti nepasisekimui. Ir jeigu Rusijos komunistai (su pagalba Kapsuko, Aleksos ir kitų savo pritarėjų lietuvių) tokį mėginimą darė, tai jie tikrai padarė, kaip toli jų protavimas skiriasi nuo šių dienų socialistų protavimo.

Bolševikai ne tiklė neatsiekti savo tikslu Lietuvoje, o ir sukėlė žmonių neapykantą prieš save. Jie ne tiklė nenuvertė buržuazijos Lietuvoje, o ir sustiprino ją duodami jai progos suorganizuoti kariuomenę kovai su svetima užpuolikais ir padėti pamatą militarizmui. Jie ne tiklė ne patarnavo socialie revoliucijai Lietuvoje, o ir baisiai pakenkė jos spēkams, nes jie suskaldė jas, ir dalis jų buvo priversta dabar pasitraukti iš Lietuvos kartu su bolševikais.

Komunizmui vilties Lietuvoje šiandien nėra. Jos darbo žmonių dabar tenka, pasak laiško autoriaus, „eiti senovės demokratiniu keliu“ ir ginti tas teises ir buvį pagerinimus, kurie tapo įgyti po carizmo ir kaizerizmo puolimo. Bet darbo žmonių įjėgos yra šiandien susilpnintos, o priešų įjėgos yra daug stipresnės, negu buvo pirma. Tai tokį rezultatą davė tas bolševikų mėginimas „padaryti revoliuciją iš augšto“.

Be to ne tokie-pat rezultatai yra ir Finlandijoje, po nepavykusio sukilimo pereinę motį pavasaryje? Ar ne prie panašių rezultatų atvedė ir komunistiškas eksperimentas Vengrijoje ir spartakų sukilimai Vokietijoje? Ar ne prie to pat eina dalykai ir Rusijoje?

Ne laikas dabar dejuoti delei patirtų nepasisekimų. Jeigu nenorime, kad blogos jų pasekmės palaidotų ilgam laikui darbo žmonių viltis, tai turime veikti, o ne dejuoti. Turime veikti, idant padėjus Lietuvos darbo

žmonėms apginti tas pozicijas, kurias jie dar laiko.

Mūsų bolševikuojančioji spauda ir bolševikuojančios agitatoriai per dvejatą suvirš metų garbino komunistiškų eksperimentų darytojus Europoje ir niekino tuos socialistus, kurie ragino darbininkus organizuotis tiesioginių savo reikalų gynimui. Vardan „komunizmo“ jie skaldė susipratusių darbininkų įjėgas ir trukdė visokią pozityvią veikimą. Jie demoralizavo darbininkų minias.

Tą patį pragaistingą darbą jie tebevaro ir šiandien. Taigi, lietuvių darbininkai, pasakykite pagaliau tiems ardytojams, kad to daro JAU GANA! Sudrauskite juos ir imkite galvoti, kokią pagalbą mes iš Amerikos galime suteikti Lietuvos darbo žmonėms. Tenai eina sunki kova už laisvę ir teises, be kurių negalės but gerovės dirbančioms minims. Darbininkų priešai Amerikoje kiek druti remia savo sėbrus Lietuvoje. Nejaugi mes apsisileisime? Nejaugi mes duosime, kad Lietuvos žmonės vietoje laisvės susilauktų vergijos pančių?

KLAUDŲ PATAISYMAS.

VI. Poželos laiške, kuris tapo išspausdintas „Naujiene“ vakar, vienoje vietoje sustatyta toks sakiny: „Dabar tenka galvoti... kaip apgynus tuos ar kitus socialistinius ar politinius revoliucijos laimėjimus.“ Vietoje „socialistinius“, turėjo būti „socialinus“.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Aug. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ITALIJA.

Milan: — (Jureivių unija laimėjo). „Avanti“ išspausdino sekamą transportacijos ministerio telegramą į Genoa's porto komendantą:

„Aš įgalioju jus pranešti jureivių unijai sekamai: Jūsų atstovai Ryme tarėsi su mumis ir padarė sekamą sutartį — laivas „Federa“ išplauks į Gibraltarą ir paliks ten savo įturį; po to jis nebevažinės kareivius arba amuniciją del siuntimo į Rusiją. Laivo tarnautojai paskelbė, kad jie atsisako plaukti, jei laivas važinės kareivius ir amuniciją, kurie bus panaudoti prieš Rusijos revoliucionierius. „Avanti“ priduoja daug svarbos tam atsitikimui. Esą tai signalas visiems tavoriniams laivams, kurie taip gi privalo sulaukyti gabenimą kareivių ir amunicijos į Rusiją.

ANGLIJA.

Londonas. — (Konservatyvių Darbininkų Konvencija). Ant kiek yra nutolusi nuo darbininkų judėjimo Anglijos Generalė Amatninkų Federacija, parodė jos paskutinę konvenciją, įvykusi Seabourge. Reikia atsiminti, kad apie tą Federaciją yra susispietęs konservatyviausias Anglijos darbininkų elementas. Ji prilygsta Amerikos Darbo Federacijai. Ji stovi nuošaliai nuo Trijų Sąjungos ir Amatninkų Unijos kongreso.

Apie Seabourgo konferenciją The „Christian Commencement“ sako:

„Federacijos kunas, tarytum, iš lėlių sudarytas, kur nepastebima jokio gyvumo, jokio veikimo. Reikalinga gerokai jį paskatinti, kad įkvėpus jį šiek tiek gyvybės. Taip dalykams stovint, nėra nieko nuostabaus, jei Federacija pradeda nebetekti intakos darbininkų tarpe. Didžiulio klausimų jinau nebesutinka su pažangėnėmis darbininkų organizacijomis. Jos sekretorius p. Appleton net viešai emė kovoti su tokiais darbininkų vadais, kaip Smillie, Thomas ir R. Williams.

„Tie vadai, supranamas daiktas, turi užimę stiprias pozici-

jas, nes juos remia Trijų Sąjunga ir visos pažangiosios organizacijos. Labai galimas daiktas, kad neholimio atėityj Federacija neturės jokios reikšmės darbininkų judėjime. Jos veikimas bus aprubežiuotas išrisimu nesusipraimų tarpe mažesnių unijų.

SUV. VALSTIJOS.

Washingtonas. — (Orlaivninkų streikas pasibaigė). Vienos savaitės orlaivninkų streikas pasibaigė. Tai pirmas atsitikimas istorijoj. Streikavo orlaivninkai, kurie išvažinėja patė tarp New Yorko, Washingtono ir Chicagos. Streiko priežastis — atstataymas dviejų orlaivninkų ir spirimas lektioli, kuomet oras yra nepatogus.

Streikas pasibaigė, kuomet sutikta priimti atgal vieną orlaivninką, o kito dalykas pavesta ištirimui tam tikros komisijos. Jei komisija atras, kas jis liko pralatinas be priežasties, — jam bus sugrąžintas darbas. Manadžerius spręa apie oro tinkamumą. Tačiau, manadžeriaus nuomonė, tai pastarasis pats turės padaryti bandymą, kad įtikrintus, jog sąlygos lektioliui yra patogios.

Bridgeport, Conn. — (Korsetų unija laimėjo). Bridgeport korsetų dirbėjams užsimokėjo paskelbti visuotinis streikas. Ne tik Warnerio darbininkai laimėjo 30 nuošimčių algos pakėlimą, bet ir visos kitos dirbtuvės sutiko pakelti algas.

New Yorkas. — (Viešbučių darbininkų 14 punkty). Viešbučių darbininkų Internaciolė Federacija, susidedanti iš vyrių ir moterų, tarnaujančių viešbučiuose ir restoranuose, priėmė 14-kos punkty programą. Tie punktai liko išspausdinti jų organe „Hotel Workers“ ir skambina sekamai: 1. Panaikinti mas kysių sistemos; 2. Minimalė pragyvenamoji alga; 3. 48 valandų darbo savaitė; 4. Vieno diena pasilėjimui savaitėj; 5. Savaitinis išmokėjimas algos; 6. Panaikinimas privatių samdymo agenturų; 7. Vieno dumas algų; 8. Teisė organizuotis; 9. Neturi būti daroma skiriamas; 10. Kolektyvis reikmenų pirkimas; 11. Kad nebutų prašalinama darbininkai be priežasies; 12. Geras valgis; 13. Sanitariskos darbo apystovos; 14. Mandagus apsiėjimas.

Laiškai iš Lietuvos.

[Ką Lietuvos žmonės rašo apie save savo giminėms Amerikoj]

Pp. Brūčas, 1146 Jackson Blvd., Chicago, rašo giminėms iš Dragonių, Panevėžio apskrčio: Klonijas tetė ir mama miečiausiams savo sumams ir dukterims ir marčiai sveikatos ir visokio pasivedimo tamstų viusose darbuose ir žinksniuose, ių mes su Javute linkėjam tamstoms visokios laimės. Dėkavojam už laišką, pagėmėm par šventą Petrą. Dėkavojam Dievui, esam visi sveiki tik nelinksmi, kad nepasibaigia ta karė — ko tolyn, to baisyn. Matėm baimės visokios, ejo armotų kulipkos par galvą. Bolševikai buvo Stačiuonuose, Spirakiuose, Daukniuose, Berčiuonuose. Laišė armotas iš Sujatų į Stačiuonus, į Laukelius. Stačiuonų nesumušė, į Dragonius atėję bolševikai davė žinią į Sujatus; pradėjo laist armotas, sudaužė penkis kienius: Klivčkos Justistino, Gėgžno Julio, Petraičio — tie nebeegal gyventi; Dauknio, Gėgžno Stepono — gali dar, apsilope, gyvent. Žmonės subėgdavo į Daukšio muro kutę pasislėpti. Žmonių nė gyvulių apšėkretorius p. Appleton net viešai emė kovoti su tokiais darbininkų vadais, kaip Smillie, Thomas ir R. Williams.

„Tie vadai, supranamas daiktas, turi užimę stiprias pozici-

kiek ko matėm, kam ko padarė ir kaip gyvenom. Prie vokiečių buvo viskas surašyta lig mažiausio daiktelio. Reikė duot kiaušinių, pieno po gerėjų nuo karvės, vilnų po kuntą (svarį) nuo avelių ir nuo gėrelių; kiaušilių piauit reikėjo zvalyties, nes zvaljus atimdavo visą mėsą, idā nuštruopudavo. Pasizvalijus, reikia duot tris kuntai taukių ir paskutinį kumpį; mokėdavo, kiek loska. Užpėnai mums pavogė arklių; prieš Vėlykas pirkom kitą; tris šimtus mokėjom, pasikolėm du šimtu. Tais pačiais metais skolą atidavėm. Šmet per šeštini, naktį, vokiečiai pavogė kiaušė; buvo didelė, metiniukė. Netoli pasivarę, papjovė. Dabar vokiečiai labai robavoja — vagia, ką tik nuiverdami. Apie linkėj apvogė visus viensėdžius. Atima pinigus, drapanas, audekus. Viburių Ališaucko uždegė vokiečiai grincią. Žmonės subėgo ugnies gesinti, o jie [vokiečiai] išrobavojo visą sodžių. Visi vyresnieji vagia, nė kam pasiskųti nėra. Dabar pas mus viskas begalo brangu: kiaušinis, markė; sviesto kuntas, dvišėsimt rublių; karvė, du tukstanciai; arklys, penki-šeši tukstanciai; kartinio aršina, penkiosdešimt rub.; kartuno skarelė, šešiasdešimt rub.; šilkinė skarelė, šimtas rublių. Duona biški pigesnė, pusantro šimto už purą; buvo du šimtai. Mums pakaks duonos, nereiks pirkti. Da ir kviečių turim. Turim tris karves, ketvirtą telyčią, užpernykštė; da du puskauliu, tris avelės, šešis gėrelius, du teliuku šmetiniu. Turim tam kartui visko; da ir rublį kita turim. Užpėnai par tris Karalius parėmėm nuo tamstų atvirą laiška. Buvo rašyta, kad laidėt pime du šimtu markių. Mes negavom. Vokiečiai pasakė tik, kad „jums ateina du šimtai penkiasdešimt markių pinigų“, bet kada tik klausėm, sako: neatėjo ir neatėjo. Prašom nebeiešit, gaila tamstų procios. Tetė prašo Juozapą parvažiuot, jei tik galima. Kitos pas mus naujykos tokios: Jesiuno Ona prieš Užgavėnias ištėkėjo į Kimenus prie Naujamiesčio, ant pusės žemės; davė arklių, dvi karvi kiaušė, avelė ir penkis šimtus. Iš vaisko parėjęs, nieko neturi; pavarė Lukoševičius; tik grincia ir plėkia žemė. Urbono Alžbieta ištėkėjo par Sekmines už Česnikiuko, tam pačiam sodžiui, Daukniuonuose, irgi ant pusės žemės; davė arklių, dvi karvi, kiaušė, avelę, penkis šimtus pinigų, visą sėklą ir duoną lig rugpjūčio. Vaivados Marytė da neistėkėjo. Giminės sveiki visi. Seselės, gal tamstels da nesizėnėjusios, tai mes jus aplenksime! Dabar prašom atraišt, kaip gerai darbai eina, kurie prie kokių darbų dirbat. Prašom greit atraišt, jei šita grometą paimsite, ba gal vėl vaina užėit, vokiečiai vėl muš lietuvius, gal vėl laišakai nebeėit. Labai dėkavojam už laišką, kad gavom žinot, kad tamstos gyvi ir sveiki. Mes labai tamstų pasiilgom. Likit sveiki visi mūsų aplankyti, ir mes liekam sveiki. Sudiev, mieli broliai ir seselės ir brolienės.

Norėčiau aš, Kazimiera, sužinoti apie brolį Povilą, kur jis ir ar tebėra gyvas. Labai prašyčiau, kad sužinotum ir nuo manęs jį pasveikintum.

Pas mus dabar, kaip gal ir patįs girdžiate iš laikraščių, bolševikų nebėra nė vieno, nes galiną lietuvių kariuomenė išliuosavo mus nuo tų priešių, kurių žiaurumo negalima nė apsktyti. Dabar mums labai linksma, kad pradėda gyvuoti laisva nepriklausoma Lietuva, kad pradėda mums švisti aušros žvaizždėlė. Gal Dievas duos, kad neužilgo narsį mus kariuomenė baigs vyti žiauriuosius bolševikus iš mūsų šalies.

Mūsų motutė pasimirė, o kiti visi tebesame sveiki ir linksmi ir siunčiame tau, visas kienas, nuoširdžiausių linkėjimų. Praniukas yra namie, sugrįžo sveikas iš karės. Vaitiekunų pasimirė Vaitiekunienė ir Povilina, ir Povilas Tarabas pasimirė. — Sudiev, liekame sveiki ir laukiamė tavęs ir tavo laiško su nekantrybe. Rašyk viską apie save ir apie tuos, kuriuos čia įrašėme. — Tavo mylinti sesuo, švogėris ir vaikai.

6.

II. Rašo motina:

Mylimasis suneli! Negalėdama savo asarų sulaukyti akys sveikinu tave išsiilgus su neapsakomu liudumu ir džiaugsmu, linkėdama tau sveikatos ir kad vėl galėtum sveikas sugrįžti į savo gimting. Mano sveikata nusilpnėjus — bet ką aš bėminėti apie sveikatą: kokie laikai, tokia ir svdikata. Tebevyvenu savo namuose; namai tebėra čiel, nesudėgė, ir visos sodžius išliko nesudegęs. Žemė neapelsita, išdirba švogėris Motiejus ir kiti. Dabar, birželio 25 šių metų mūsų sodžius susirašė dalinties vienkiemiais. Tuojau išrinko vyrus, kurie rupinsis surast kamarninką, ir gali neužilgo pradėt dalinti žemę. Taigi suneli, čia labai svarbus dalykas su ta žeme. Aš nežinau, kaip čia man daryti, jeigu tavęs negalėsiu sulaukti parvažiuojant: ar man žemes imti daikte su švogėriu, ar kurioje vietoje atskirai, ar pasilikti ant vietos nesikėlus. Žinoma, tada žemes duos mažiau. Kad žinočiau, kaip tu norėtum, taip ir padaryčiau. Užtat jeigu tik gali, suneli, važiuok kuogreičiausiai pats namo, tai kaip pats norėsi, taip ir padarysi ir su žeme ir su viskuo. Gali kartais ir korteles traukti: kur kam papuls? taip ir bus, bet to dar tikrai nežinome.

Ačiū dar suneli, kad neužmiršai apie Antaną Pėdišką. Manė labai prašė Daukšų Janulio nienė, kad paklauskiau tavęs, ar nežinau ko apie jos sunį. Jei žinotum, atrašyk jai, labai prašom ir Varnauskienė nori labai sužinoti apie Povilą Varnauską. Jei ką žinai apie jį, parašyk. Musų giminės per karę visi sudėgė — visos triobos. Alfonsas Kapickiukas sugrįžo iš karės sveikas. Naujienų pas mus daug, bet nėra ko rašyti dabar, lauksiu tavęs parvažiuojant. Atrašyk, kaip galima greičiau, lauksiu su nekantrumu. O tuo tarpu sudiev, suneli. — M. Ciurlienė.

Kazimieras Ciurlis, 2526 W. 45th Pl., Chicago, gavo du laiškus nuo savo giminių iš Lietuvos, Kupiškio vals.

I. Rašo švogėris:

Brangus Kazimierai! Su neapsakomu išsiilgimu sveikiname tave — švogėris Motiejus ir sesuo Ursulė ir duklė Liudvisė, taipgi sunus Praniukas, nors dar mažas. Mes esame sveiki tuo kartu ir laukiame tavęs su grįžtant. Jau susirašėm į vienkiemius ir galim greitai dalinties, tik nežinome, kas daryt su motutės žeme. Ant vietos nenorėtume buti, nes rumo nepastaciau kito galo, ir klojimas reikia naujas statyti. Taigi norėtume kelties kiton vieton, tik visarupenis del motutės žemės. Kad tu butum, tai kaip norėtum, taip padarytum. Tat jeigu gali,

važiuk greičiau namo. Dabar noriu pasakyt apie savo gspado rystę: turiu juodą kumelę, kurią dar kumelyte palikai, o širmąją paėmė vokiečiai. Kai bėrąj atėmė, pirkau kitą kumelę ir dvi kumelytes, vieną pernykštę, o antrą šiometę, taigi visa turiu keturias kumeles, dvi karves ir du teliuku.

Norėčiau aš, Kazimiera, sužinoti apie brolį Povilą, kur jis ir ar tebėra gyvas. Labai prašyčiau, kad sužinotum ir nuo manęs jį pasveikintum.

Pas mus dabar, kaip gal ir patįs girdžiate iš laikraščių, bolševikų nebėra nė vieno, nes galiną lietuvių kariuomenė išliuosavo mus nuo tų priešių, kurių žiaurumo negalima nė apsktyti. Dabar mums labai linksma, kad pradėda gyvuoti laisva nepriklausoma Lietuva, kad pradėda mums švisti aušros žvaizždėlė. Gal Dievas duos, kad neužilgo narsį mus kariuomenė baigs vyti žiauriuosius bolševikus iš mūsų šalies.

Mūsų motutė pasimirė, o kiti visi tebesame sveiki ir linksmi ir siunčiame tau, visas kienas, nuoširdžiausių linkėjimų. Praniukas yra namie, sugrįžo sveikas iš karės. Vaitiekunų pasimirė Vaitiekunienė ir Povilina, ir Povilas Tarabas pasimirė. — Sudiev, liekame sveiki ir laukiamė tavęs ir tavo laiško su nekantrybe. Rašyk viską apie save ir apie tuos, kuriuos čia įrašėme. — Tavo mylinti sesuo, švogėris ir vaikai.

6.

II. Rašo motina:

Mylimasis suneli! Negalėdama savo asarų sulaukyti akys sveikinu tave išsiilgus su neapsakomu liudumu ir džiaugsmu, linkėdama tau sveikatos ir kad vėl galėtum sveikas sugrįžti į savo gimting. Mano sveikata nusilpnėjus — bet ką aš bėminėti apie sveikatą: kokie laikai, tokia ir svdikata. Tebevyvenu savo namuose; namai tebėra čiel, nesudėgė, ir visos sodžius išliko nesudegęs. Žemė neapelsita, išdirba švogėris Motiejus ir kiti. Dabar, birželio 25 šių metų mūsų sodžius susirašė dalinties vienkiemiais. Tuojau išrinko vyrus, kurie rupinsis surast kamarninką, ir gali neužilgo pradėt dalinti žemę. Taigi suneli, čia labai svarbus dalykas su ta žeme. Aš nežinau, kaip čia man daryti, jeigu tavęs negalėsiu sulaukti parvažiuojant: ar man žemes imti daikte su švogėriu, ar kurioje vietoje atskirai, ar pasilikti ant vietos nesikėlus. Žinoma, tada žemes duos mažiau. Kad žinočiau, kaip tu norėtum, taip ir padaryčiau. Užtat jeigu tik gali, suneli, važiuok kuogreičiausiai pats namo, tai kaip pats norėsi, taip ir padarysi ir su žeme ir su viskuo. Gali kartais ir korteles traukti: kur kam papuls? taip ir bus, bet to dar tikrai nežinome.

Ačiū dar suneli, kad neužmiršai apie Antaną Pėdišką. Manė labai prašė Daukšų Janulio nienė, kad

Moksleivių Keliai

LIETUVIŲ MOKSLEIVIŲ AMERIKOJ SUSIVIENIJIMO ORGANAS
Redaktorius: J. T. Vitkus, 1007 So. Oakley Blvd., Chicago, Ill.

SKLEISK IDEALĄ.

Tarp augštos bėrybės,
Tarp jūrų platybės,
Kur nėra galo:
Kur miglos paniūrę
Temdo paširę
Skleisk idealą...

— Mokiny.

LIETUVA.

O Lietuvos jaunikaiti,
Ką dabar darysi,
Ar čionai apsigyvensi
Ar Lietuvon grįši?
Lietuva šalis maloni,
Linksmesnė už rojų,
Kurioj augau pas tėvelį
Budamas artojų —
Ten, už kalno, priegojėlis,
Upelis banguoja,
Ten mergaitės, lietuvaitės
Dainės dainuoja.
Ant šiaudinio minkšto stogo
Balandis burkuoja,
Grazėjame sodelyj
Gegutė kukuoja...
Ten linksmybė juo didžiausia —
Tąjau kožnas žino!
Išsilgę mes tėvynės
Pievų, klonių, šilo...
— Bronis Dikčius.

Pranešimas, pargyžus iš
Francijos Chicago laikinai
priliminę ligonius savo pa-
gyvenimo vietoj 3125 W. 33
St., arti Kedzie Ave. Kaip
greitai bus gata, atidarysiu
ofisą ant pietvakarinio kam-
po Leavitt ir 22ros gatvių.
Valandos nuo 4 iki 7 valan-
dos vakare.

Dr. S. Biežis
Telefonas McKinley 4988

Look for KLEIN BROS. LARGEST PIANO STORE OUT OF THE LOOP

CHICAGOS SANDELIS

Didžiausių Verčių Player = Pianų

Cia yra tas didelis
pasilūpimas kuris
atnešė mums tik
daug biznio, kad
mes turėjome už-
imti 3 didelius au-
gštus namo.

Mūsų Stebėtinai
Kerzheim Pa-
silūpimas.

\$600 vertės KERZHEIM PLAYER
PIANO, lempa, suolelis, skara ir
20 volčių muzikos viskas už
Ant lengvą išmokėjimą. —
Be procento.

Sis 88 balsų Player Piano yra mahogany, aržuolo
ar riečuto. Jo balsas yra skambas, puikiai nu-
dirbtas ir mechanizmas tikrai geras. 5 — point
motoras, eglės balso lenta, viskas puikiai ir tvir-
tai padirbta.

Pagarsėjusi Kerzheim Pianai \$250

Sie pianai yra pagarsėjusi dėl jų puikios skam-
bėjimo, gražios mados ir audirbimo. Jie pa-
rastai parduoda už \$300 ir daugiau.

\$485

KLEIN BROS. PIANO STORE 2027-29 SOUTH HALSTED ST.

Nedarykite Klaidos

Atminkite, mes esame ant Hal-
sted Street, arti 20tos gatvės.
"Mažos rendos—žemos kainos"

Saugi Banka Jūsų Pinigams

Central Manufacturing District Bank A STATE BANK

1112 West 35th Street (3 blokai nuo Halsted) Chicago
Kapitalas \$550,000.00. Turtas virš 5,000,000.00.

W. N. Jarnagin
Prezidentas

H. E. Poronto
Vice-Prezident

John W. Gorby
Vice-President

Se L. FABIJONAS
Užrubežinio
ir Lietuvių
vedėjas.

Frank L. Webb
Kasininkas

J. R. Rolley
Pag. Kasininko

F. C. Hoebel
Pag. Kasininko

A. Petraltis ir
J. A. Malooly,
vedėjai Real
Estate, Insu-
rance ir Mort-
gage Departm.

A STATE BANK

Dėkite be baimės ir abejonės savo pinigus į ŠIĄ VISIŠ-
KAI SAUGĘ BANKĄ, ČIONAI jūsų pinigai bus SAUGUS.
Gausite 3-čią procentą ir SUMA ant PAREIKALAVIMO.

PRANEŠIMAS.

Dėl parankumo žmonėms TAUPOMASIS SKYRIUS BUS
ADARAS VISA DIENA SUBATOJ nuo 9 ryto iki 8 v. vakare.
NAUJOS BANKO VALANDOS: Kasdiena nuo 9 ryto iki 3 po-
pietų. Serečionis ir VAKARŠ nuo 6 iki 8 val. Subatomis
nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų. Taupomasis skyrius adaras
visą dieną Subotoj nuo 9 ryto iki 8 valandai vakare.

Dailės Stryty.

Piešimas.

Šiuo atveju bandysiu pakal-
bėti apie piešinį, ir kaip norin-
tis mokintis turėtų jį žiūrėti.

Kaip visos mokslo srytys, taip
ir dailė. Padėkime piešinį,
turi savo ypatingą teoriją. Pie-
šimas yra niekas daugiau kaip
tik konstruktyvis subudavojis-
mas piešiamojo daikto teisin-
giam suike. Tas subudavojis-
mas reikalauja gero išsilavinimo nu-
spėti geometrišką saiką ir per-
spektyvą, o paskui duoti impres-
siją. Jeigu norint būti geru
dailininku, tai reikia daug laiko
pašvęsti studijavimui anatomijai
mokykloje, nekalbant apie dažų
studijavimą. Dažai yra kita teo-
rija, kuri išsiskiria labai pla-
čiai spalvų skonyje, ir kurioje i-
eina piešimas ir anatomija. Da-
žais niekas negali gerai nulep-
lioti portreto, jeigu jis nėra stu-
dijavęs anatomijos; taip lygiai
jis negali nei originalių veikalų
tvirti, nes jis niekad nepadarė
teisingos perspektyvos pozų ir
konstrukcijų, o su pastebėti-
nom klaidom apsilenks.

Pavyzdžiui, jeigu mašinistas
budavoja mašiną, tai jis žino iš
ko ji susideda arba kokios da-
lės jį randasi. Tas pats yra su
žmogaus mašinerija, jo katly,
raumenų subudavojimu. Pa-
žinus vidutinį subudavojimą
—diagramą, tada nesunku pa-
žinti jo veido kaulus, abelnei vi-
so kiaušo forma, iš ko susideda
jo pavidklas ir buna jam pa-
čiam tikrai panašus.

Nesurandant tam tikrų, tei-
singų taisyklių, piešti niekad
negalima gerai išmokyti, nors ir
visą amžių mokintumeis, tai
tik karikatūros su klaidom ga-
lima piešti. Nors ir kaip gabus
butum ir aki gerai išdirbtum, bet
tave jį visada apgaus. Iš akies
o ne iš žinojimo dirbant, tai tik
yra grimėravimas daugiau nie-
ko; arba taip, kaip gydytojas
gydytų žmogų vaistų nežinoda-
mas.

Daug yra mokyklų, o ypatingai
privatinių, kur mokina pie-
šimo ant tapų ant nuogo žmo-
gaus. Bet tai josios mažai tesi-
rupina mokinui duoti teisingų
patarimų. Jie neaiškina tų
taisyklių, be kurių niekad nega-
lima atrasti įieskomo tikslo.
Vienok vieni įėja savotišką
praktiką ir abelnei išsilavini-
mą rankos ir supratimą per-
spektyvos tik tol, kol jie dirba
mokykloje, o kiti ir to neatsie-
kia.

Taigi žingeidaujančiam mo-
kiniui ir norinčiam mokintis,
reikia nepasiduoti save tokiai
neva mokyklai arba privačiam
žydeliui, kur iš tavęs tik pini-
gus lups. Kaip visokios rūšies
yra biznierių ir apgavikų, taip
ir čia (piešime). Panašiose mo-
kyklose yra daug išsimokėjusių
"artistų", kurie vadina "save
artistu, iš savo amato gyven-
mo negali padaryti. Dailininkui
nereikia jokių diplomų, kurias
žada duoti tik bizniškos rūšies
"Institutai", bet jis turi parodyti
savo rankų, bei proto diplo-
mą. Diplomų jis gali turėti ir
labai daug, o savo profesijos
nežinos gerai, tai nei garbės, nei
pragyvenimo uždyką negaus!
Reikia, turi būti teisingu.

Jei reikėtų čia skaitytoją su-
pažindinti arčiau su piešimu,
tai jo tas labai neužinteresuos,
o daug vietos laikraščij užims.
Bet yra tokie žmonij, kurie rei-
kalauja tokių patarimų; jie ban-
do patį vedžioti teplavą po
drobę arba plunksną po popierą.
Lietuvių tarpe pradėjo pasiro-
dyti saumokslų karikatūros lie-
tuviškuose laikraščiuose. Kar-
tais mintis jį buna geros ir sa-
tyriškos, bet pats darbas — dai-
lės atskleidžia visą gudybę. Bet
gi mažai žinančiai visuomenei
apie dailę, vis buna gerai.

Žodžiu sakant, dailininko pro-
fesija yra sunki. Dailininkais
tie žmonės gali būti, kurių sie-
los apdovanotos gamtos įkvėp-
ta dailė, o gabumus išstobulina
mokykla, jeigu kurie įstengia
užlaikyti kantrumą. Be mokslo,

darbo ir talentas slepiasi. Dai-
lininkas (artistas) kaip sakiau
turi būti iš vidaus, o ne iš lauko,
nes ši dailės šaka atsiskiria nuo
kitų dailės formų, ypač poezi-
jos, tuo, kad jis gamtoje visa to
neranda, arba net kartais per-
daug, ką jis turi cirkuliuoti sko-
nį pagal taisyklę.

Piešėjas turi būti apsiapai-
nęs nors nedaug, su kiekvienu
dalyku technikos žvilgsniu, su
kurio jam reikia susidurti. Pie-
šėjas tai kaip inspektorius ir
pamėgdžiotojas gamtinių daly-
kų: iš lauko jis piešia gamtos
vaizdus, o iš vidaus tvieria to-
kius tvarinius, kokių nei dangui,
nei ant žemės gali rasti. Tokie
tvariniai (fantazijos) tankiai
buna tik pačiam autoriui tesu-
prantami. Tokius veikalus gali
piešti tik gabus artistai, nes jų
imaginacija buna labai skirtinga
nuo paprastų dažų, bei kom-
pozicijų.

"Kuo toliau gilinies j faktus,
tuo daugiau jų surandi," — prie-
žodis sako. Tas pats yra ir čia.
Kuo ilgiau mokiniėsi dailėje,
tuo daugiau pamatai reikalą ir
butinumą da daugiau mokyties.
Tas pats yra ir kituose mok-
sluose, kad ir mokyklą apleidus
praktikai nėra galo ir nebus. Y-
patingai dailėje čia smarkus
lenktinavimas. Jau ką mokyk-
loje išmokai to neužtenka, ori-
ginalumą ir genialiskumą. Jau
ne tie laikai, kad tikėjus pasa-
kai, jogei daktaro mokslą gali-
ma pabaigti j tris mėnesius ir
būti daktaru. Tas pats yra ir su
piešimu; teplioryste, skulptura
ir daug da kitų šakų.

Senovėje graikai ir romė-
nai buvo išstobulinę skulp-
tūrą taipgi dailę ant drobės ste-
bėtinai estetinai. Tada da ne-
buvo įvesta mokyklose anatomi-
jos kursai (nuo nuogo žmo-
gaus), o vis-gi anatomiją jie
studijuodavo daugiau, negu ka-
kitą. Tada žmonės skaičė, kad
nemorališka yra nuoga žmogų
egzaminuoti, ypatingai kunigai
tai griežtai draudė daryti. Se-
novės laikuose artistai mokinosi
iš gamtos kaulų, raumenų ir a-
belnei figūros iš daktarų kny-
gų, ką jie pasekmingai supras-
davo. Nestebėtina, kad tų lai-
kų dailėje yra daugiau figūros,
stovylos, nes tuomet apie kita
ką gal nebuvo nė svajota, išski-
riant bažnyčių architektūrą ir
šventųjų paveikslus.

Dailės istorija yra be galo
plati ir sunki aiškinti, bet dailė
kaip dailė. Ji savo malonumu,
kiltumu pasiekia kiekvieno
žmogaus sielą: teikia jam sma-
gumą, gražumą ir linksnumą.
Ją reikia pažinti, suprasti jos
naudingumą žmonijos gyven-
me. O mokinantis reikia ge-
rai mokyties, kad būtų geru dai-
lininku, o tas visados apsimo-
kės. Nes tik tobuli estetinė
dailė puošia žmogaus dvasią,
jį kuo tolyn, tuo labiau dailė rei-
kalina. Darbininkų dvasios
pamatais pabudavota!

— M. J. Shileikis.

Prie Musų Susivieni- jimo

Percitame "M. K." numerij-
tapo pagarsinta, kad mokslei-
viai rugsėjo 19, 20 ir 21 dien-
mis laikys savo seimą. Daleis-
kite ir man prie to tarti savo žo-
dį.

Per ketelį metų moksleiviai
laikydavo savo seimus. Nutar-
davo daug gražių dalykų. Te-
čiaus tarimai vis likdavo tari-
mais. Niekas jų nepildydavo.
Jeigu ir vienas kitas bandyda-
vo prisilaikyti ir vykdyti gyve-
nimo seimo tarimus, tai vis-
tiek sutikdavo nepasisekimus.
Na, ir taip begalo, mes sukame
laimę pačiame rate.

Kurie moksleiviai veikė, tie
ir tebeveikia, o neranguolių jo-
kie seimai ir tarimai nepaaksti-
no.

Jeigu taip dalykai yra, tai
kam čia dar eikvoti energiją ir
laiką visokiems seimams ir
kam turėti toki susivienijimą.
Teisybė "M. K." gyuoja.
Bet kas iš to. J tuos kelius ra-

LIETUVIŲ DIDŽIAUSIA TAUTA

Niekomet senovinėj lietuvių
istorijoje nebuvo galima rasti
kas būtų buvę prieštarauja-
ma kas link meilės ir paguo-
donės tėvynės. Niekomet ne-
steigdavo įstatų, kad to arba
kito negalima valgyti, ir to
negalima gerti. Tikrai žino-
me kad mūsų prafėviai su pa-
sididžiovimu priešindavosi
prieš toki įstatymą, kadangi
buvo persitikrinę, kad vynas
ir lengvas alus buvo vaistas
variojant juos ne po daug.
Per tų laikų Lenkiskai-Lie-
tuviška Balto Erlio Aludarė,
White Eagle Products Com-
pany, leidžia taip vadinamą
"near beer", "Piwo", kurį ga-
lima gauti visose saldinių
sankrovose, "Ice cream par-
lors", aludėse, grosernėse, ir
t. t. Atminkite kas tai visuo-
met buvo ir yra lietuviai iki
pastarojo laiko.

White Eagle Products Company

38-th and Racine Avenue
Telefonas Yards 158

GERBIAMAJAI VISUOMENEI:

Užsakymus krasa arba telefonu išpildome specialiu pasistengimu, išpildydami tą pa-
čią dieną.

AS, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANCIAI RASAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabėjęs pilvelis buvo. Dispa-
sija, neviršimas pilvelio, nuslabėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir
abelnas spēkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojes vilties, kad
begyvensiu. Visur įieskojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Ame-
rikoj ir už rubėžių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.
Be kada pareikalavau Salutaras Vaistų, Biteria, Kraujo valyto-
jo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gydulės, tai po suvartojimui
minėtos gydulės pradėjo mano pilvas atsigaui, stiprėti, gerai dirbt.
Kraujas išsivalė. Nervai enė stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reu-
matizmas pranyko, diegliai nebebedė po krūtine. Vidurių reikimas
išnyko po užmūsimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas sa-
vaitę po butelį Salutaras, Biteria, ir po 3 mėn. savo pavelskė pa-
mačiau toki skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučios
smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykų dėkoju Salutaras mylistų ge-
rudėjusiai ir linkiu visiem savo draugam ir pažistamiem sa tokiais
astatikimais pateriu mūsiškiei krosčiai pra Salutaras:
SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baitrenas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

šinėja vos keli. Daugumui gi
moksleivių jie neapeina, tai
kam gi tą garbė tokiems tingi-
niams seimo nariams. Tie, kurie
rašinėja į "Moksleivių Kalius"
parašys ir be tų "Kelių", o snau-
duoliams galima labą naktį pa-
sakyti. Taigi aš duodu suma-
nyną, kad sekanciam seime
likviduoti mūsų moksleivių su-
sivienijimą. — Plungis.

PRIERASAS: Draugas Plungis
pasako daug teisybės apie mo-
ksleivius. Jam negalima priešin-
tis. Tečiaus, mūsų nuomone,
dalykai nėra taip blogai, kad
reikėtų likviduoti L. M. S. A.
— "M. K." Ved.

Valparaisiečiai

Nebandysime kalbėti apie vi-
sus Valparaiso gyventojus. Ne,
mums jie neapeina. Tiruputi
pakalbėsime apie čia nykščius
lietuvių moksleivius. Užvadi-
name "valparaisiečiai" tik to-
del, kad tas terminas jau gerai
yra pažįstamas tarpe mūsų liau-
dies. Todėl visuomet, kuomet
mes sakome valparaisiečiai ar
valparaisietės, mes visuomet su-
prantame čia nykščį lietuvių
moksleivį. Taigi apie tuos moksle-
vius ir pakalbėsime.

Apie penkiolika metų atgal
lietuviai moksleiviai pradėjo
spiestis apie Valparaiso Uni-
versitetą. Razultate tokio spie-
timosi, šiandieną čia randasi ge-
rokas būrelis lietuvių mokslei-
vių. Tarpe tų moksleivių ran-
dasi įvairaus išsilavinimo ir su-
įvairiomis pažvalgomis žmonės.
Iš tokio įvairumo pasitaiko, kad
kartais koks šelmis valparaisie-
tis, noroms ar nenoroms, isker-
la kokį nors sposa. Na, sakys-
ime "drįsta" pasakyti prakalbą
ir laikyti pretekstą ir stoti gin-
čuosna su kokiuo nors paten-
tuotu politikieriu. Beabejo, toks
susieltimas natūraliskai pagim-
do draugų ir priešų. Tai jau
nėra nieko stebėtino. Bet štai
kas išrodo keistai. Tankiai tokie
valparaisiečiai prieštai kaip išsi-
smagina, tai nebeturi nei galo,

Hoffman Mokykla

Yra uždėta nuo 1910 m. Per pereinus devynis metus mokino-
me jaunus vyrus ir moteris anglų kalbos. Daug iš jų mes pri-
renęm del augstesnių mokyklų ir universitetų. Atleikite j mūsų
mokyklą ir pasikalbėkite su mūsų lietuvišiais mokiniais, kurie prie
augstesnių mokyklų. Nekurie iš jų jau lanko augstesnes moky-
klas. Kiti jau yra užbaigę augstesnes mokyklas ir užima profe-
sijos vietas. Mes galime ir jums pagelbėti, jei tik duosite mums
proga. Mūsų mokytojai yra demokratiskai ir draugiskai. Jie yra
baigę universitetus ir turi daug metų patyrimo. Jie parėna iš
darbininkų klesos ir supranta darbininkų reikalavimus. Jų gy-
venimo siekinis yra, kad vienatinis darbininkų išganymas tai yra
MOKSLAS, mokstai tai apsvieta. Nežinojimas tamsuma. Atleiki-
te pas mus ir pavelykite mums priversti jus prie apsvietos kelio,
kas parodys jums žmonijos išganymą. Mokyti ir inteligentiški
vyrai ir moteris yra TIKRI žmonijos vadai.
Mes mokiname sekanciuose skyriuose: Skaitymo, Rašymo,
Kalbos (ANGLISKOS), Arimtelikos, Geografijos Istorijos Viešo
kalbėjimo, High School, College prirengimo. (Mūsų lietuviai turi
savo specialį skyrių lietuvių gramatikos po Dr. A. Montvido va-
dovavimui).

Atleikite šį vakarą ir pasimatykite su mūsų principų.
Rudeninis sezonas prasideda Rugsėjo 7, užsiregistruokite
šandien.
HOFFMAN PRIRENGIAMOJI MOKYKLA
1537 NORTH ROBEY STREET, CHICAGO, ILLINOIS.
(Arti Milwaukee Avenue).

nei gėdos. Viskas kas valparai-
sietiška — tai jau fe! Buvai
valparaisoje — fe. Mokinais —
fe. Skutai roputes — fe! Na, ir
t. t. ir t. p. — Tai yra didelė klai-
da. Valparaiso Universitete,
kaip ir kiekviename kitame abe-
nų mokslo universitete ar kole-
gijoj, rasime pradinių ir rasi-
me baigiančių ir baigusį pasek-
mingų profesionalų. Tai jau tu-
rėtų būti aišku. Todėl ir kalban-
apie valparaisiečius reikia tūrti
šokių tokių skyrių. Priešingai
gi, yra nesąmonė. Taipgi būti
nesąmonė kalbėti apie Ameri-
kiečius ir vadinti juos "negra-
motniais" tik dėl to, kad Ameri-
kiečiai randasi tokių žmonių, ku-
rie nemoka rašyti ar skaityti.
Valparaiso Universitetas, kai
po mokslo įstaiga, nesiskiria
nuo daugelio Universitetų ir
kolegijų šioje šalyje. Gi, kad
Valparaisoje randasi gana gra-
žus būrelis lietuvių moksleivių
tam yra priežastis. Taigi paži-
rėjime kodėl lietuviai spietėsi
spiečiasi ir spiesis apie Valparai-
so Universitetą.
Stojant j bile mokyklą, pir-
mausia ai atėina minėj, kokie
yra pastojimo reikalavimai. At-
sakyti j tą klausimą galima tik
klusimu. Butent, kokią mokslo

(Tąsa nuo 6-to pusl.)

(Tąsą nuo 5-to pusl.)

kia jų įsiekoti kitur.

Baigimui kokios nors mokslo šakos, Valparaisoje reikalaujama tiek pat laiko ir darbo, kaip ir kituose universitetuose. Prie to, čia jau mokslo įstaigas kontroliuoja valstijos. Tas irgi neturėjo jokios žymės sutraukime lietuvių.

Svarbiausios priežastys lietuvių apsigyvenimo Valparaisoje reikia įsiekoti kur nors kitur.

Toli priežastis slypi štai kame. Vienas lietuvių moksleivis, beklajodamas, pradėjo lankyti garsiąją Ruskino kolegiją. Jisai pradėjo garsinti tą kolegiją ir kvieisti lietuvių mokslan. Į trumpą laiką buvęs lietuvių Ruskino kolegijoje padidėjo, ačiū tik pačių lietuvių pasidarymui — garsinimui. Išliko nelaimė. Tapo uždaryta Ruskino kolegija. Lietuviai įsiekio naujos

vietos, naujo lizdo. Jį atrado Valparaiso universitete. Apsigyvenę čia pradėjo vel garsinti. Būrelis nuolat didėjo ir didėjo. Pagaliau tapo sutvarkyta Lietuvių Moksleivių Literatiska Draugija, įsteigta knygynėlis ir pradėta turėti lietuvių kalbos klesos. Tas lietuvių dar labiau patvirtino garsinti mokyklą. Jie čia jautė kaip namie. Niekas jų nepersekiojo ir neslogino. Ačiū tik tam mes šiandien turime Valparaisoje lietuvių moksleivius. Jeigu pirmtakui būtų apsigyvenę kur nors kitoje mokykloje ir kvietę tenai lietuvių, mes neturėtume Valparaisos, bet turėtume ką kitą.

Pinigiškos išlaidos irgi turėjo šokių-tokių reikšmę. Kadangi Valparaisoje taip dalykai buvo sutvarkyti, jog buvo galima kur kas pigiau pragyventi negu kur kitur. Tačiau tie laikai jau din-go. Šiandien čia irgi viskas pa-

brango!

Tiek apie pačias priežastis. Tegul skaitytojai nemano, kad aš, bandydamas pasakyti tiesos žodį, lygiai glostau visus Valparaisiečius, anajptol, ne! Valparaisiečiai yra žmonės, todėl jie turi ir žmonių silpnības. Kaip visur taip ir Valparaisoje yra fe ir fain. Apie tą nereikia nei kalbėti.

Bet vieno aš irgi negaliu sau išsiaiškinti apie Valparaisiečius. Butent, valparaisiečiai moksleiviai visuomet budavo veiklus. Jie visuomet rūpinavosi savais moksleivių reikalais. Susivienijimas Lietuvių Moksleivių Amerikoje gimė ačiū tik valparaisiečių pasistengimui atsikreipti atsikratyti nuo "klero." Jie visuomet palaikydavo tą Susivienijimą. Rašinėdavo ir savuosius organėlius. Žodžiu sakant, veikdavo pilnoje to židžio prasmėje. Jie budavo moksleiviai pilnoje to židžio prasmėje, nes turėdavo moksleivišką sielą. Bet kur yra šiandieniniai moksleiviai. Jų valparaisoje tik jau nerasiau. Tenykštė moksleivių kuopa rodosi mirusi ir palaidota. "Moksleivių Keliuose" nematyti valparaisiečių plunksnos įvarinių. Jie tyli ir toli nuo moksleiviškos sielos. Draugai, taip yra nemoksleiviška! Atbuskime, ir dar sykį atbuskime! Tegul moksleiviška siela negludi prieblandoje. Išsikime šviesos ir sumerę rankas žengkime prie tyro, nesutepto idealo!

Valparaisiečiai, mes jus pažįstame! Jūs lankote draugijų draugijelių vietinius susirinkimus, Kalbate, ginčijate karščiuojate. Bet tą patį daro ir nemoksleiviai. Tai kaip gi atskirti moksleivius? Netapkime žilgalvais tenykštės belaisko. Atminkime, kad mūsų dienos yra tokie dalykai, kaip moksleivių veikalai, moksleivių siela. Pasinaudokime tuomi k turime.

Chicagiečiai moksleiviai visuomet budavo paskutiniai. Jie retai susirinkdavo ir susirinkę mažai ką veikdavo. Bet šiandien, jeigu ne chicagiečiai, tai moksleivių susivienijimas tuoj žlugtų. Neapsileiskime, valparaisiečiai! Eikime moksleivių takais! Pirmyn!

Baigiant reikia prisipažinti, kad sumažėjus europiečių moksleivių atplaukimui, žymiai sumažėjo mūsų veiklumas. Ar nepradėsime tik sirgti miegamąja liga, kol europiečiai moksleiviai neišbūds mūsų, snaudulių! Nejaugi to susilauksime? Argi mūsų nieko nėra nuosavus? Pažiūrėsime! — Studentas.

Tamsumoj.

Frank Harris. Vertė Jonas.

Aleksiukas Wilsonas buvo iš Leito. Dar kudiškystėje jis iškliavo tarnauti ant jurių ir, sulaukęs dvidešimt penkių metų amžiaus, jau buvo vyriausias užveizdas ant pasažierinio laivo Amozono, kuris plaukiojo tarpe Hong Kongo ir Saughajaus. Jis buvo gražus vyrukas. Mėlsvos akys, pusėtinai ustukai ir augštesnis negu paprastų jurevių protas buvo jo nuosavybė. Wilsonas pasirinko Rytus, kadangi čia greičiau galima užsitarnauti augštesnį laipsnį, kur kas greičiau negu Vakaruose; čia truputį daugiau apmokai; bet Rytai, o ypačiai Činija su savo nepaprastais papročiais ir keista žmonijos dvasija, traukė traukė kiekvieną romantiką. Činija padarė didžiausią įspūdį ir Wilsonas. Jis po savaitės atlankė Saughajaus tuojaus pradėjo mokyti činų kalbos. Praslinkus trims metams jis liuosai jau galėjo kalbėti ir rašyti. Bet pati Činija ir jos žmonės vis dar buvo uždaryta knyga. Jis žiniojo, kad paprastas Anglijos jureivis turėjo labai menką supratimą apie Činiją. Tačiau ir jis netoli buvo nuo savo sandraugų. Jų paprotiškos mintys ir idealai vis dar buvo ukanoti. Bet šie metai 1909, ant laimės ar nelaimės atidarė jaunuoliui akis ir parodė begalinę daugybę nei nesapnuo-

tų daiktų.

Į Hong Kongą jie vežė gana svarbų činų keleivį, Mandariną Phaung, kuris buvo siųstas su misijomis į Tokio. Phaugas buvo paprastas pietinis chinietis, mažas, tylus ir nedraugiškas. Wilsonui jis išrodė labai senas, kadangi mažytės nepermatomos akytės buvo apsuptos nesuskaitomomis rūklėmis. Tačiau sprendžiant iš vaikščiojimo nebuvo galima daugiau duoti, kaip apie penkdesimt metų. Chinietis matomai buvo autoritetingas žmogus, kadangi jo tarnai labai jį apstovinėjo. Išėmus sekretorių visi Phaugo palydovai buvo vien moteris. Bet nei Wilsonas, nei kiti Amozono jureiviai negalėjo prie jų prisitarti ir pažūrėti. Phaugin ir jo palydovai sulipo laivan naktį, pasiėmė svarbiausius rumus, kuriuose ir praleisdavo beveik visą laiką. Dienos laike jie išeidavo ant viršaus laivo pakvėpuoti tyro oro, tačiau visuomet laikydavosi nuosaliai nuo igulos ir kalbėdavo patylomis.

Vienog tapo sužinota, kad viena iš šių moterų buvo sena Phaugo pati. Be to, kaip pasakojė antrasis laivo perdėtinis, jiniai buvo labai jaunutė — visai daukudikas, neturėjo šešiolikos metų — ir neapsakomai graži. Wilsonas girdėjo šį perdėtinio pasakojimą, bet neatkreipė visai atydos. Jis jau beveik buvo persitikiręs, kad yra labai sunku arčiau susipažinti su činų augštesnės klesos moterimis. Beto jis turėjo pildyti savo pareigas ir turėdamas jau nemažą sumą pinigų, plėnavo kaip dar daugiau uždirbti.

Pirmose trijose kelionės dienose oras tiesiog buvo ideališkas. Nei šalta, nei šilta, kaip paprastai pasitaiko baigiantis birželio mėnesiui. Bet labai malonus, aušantis vėjas pušė iš šiaurės Jura buvo tyki, lyg mažas ežerėlis. Bet ketverge po pietų, kuomet jie aplėdo Hong Kongą, oras persimainė. Saulutė leidosi raudona; nei debesėlio nebuvo ant dangaus; tyla viešpatavo. Kapitonas Malcolmas stovėjo ant tiltelio ir kaž ką tokio mąstė. Apie devintą valandą mėnuc išlindo iš už regačio. Raudonas ir skaitutis — pranašas puikau oru. Tačiau neramumas vis augo įraugo.

Staiga Wilsonas nusileido į Kapitono kamaraite persitikirinti iš barometro. Po valandėlės jis grįžo prie kapitono, kuris vis dar stovėjo ant tiltelio.

— Pone, barometras puola lyg kad apačia būtų prakiurusi, — tarė kapitoniui.

— Turėsime tifoną (smarkią viesulą), — tarė lengvai kapitonas; — ant laimės mūsų laivas yra labai sunkiai apverčiamas. Jūs geriau eikite į apačią ir persėgėkite kėleivius. Beto prirękę viską tvarkiai, kad atsitikus nelaimė galėtume gelbėtis. Aš pats eičiau, bet nesuprantu jū liežuviu!

Nei žodžio netaręs Wilsonas pasukė apatėm ir tiesiog prie Mandarinio kambario durų, pamiršdamas net ir savąjį kambarį ir daiktus. Pabėdė ir duris ir po valandėlės sulaukė Phaugo sekretorių. Wilsonas pradėjo pasakoti viską, kas gali atsitikti netolimoj atėtyje, bet pirmiau negu jis užbaigė savo pasakojimą jam buvo pavylyta papasakoti pačiam Phaugui, kuris tuo sykiu su savo pačiuote buvo salione.

Wilsonas pradėjo pasakoti Phaugui ko yra laukiama ir padarė nieko nelaukiant eiti guliamos kambariuosna ir sudėlioti visus daiktus, kurie vėtrai iškilus galėtų būti sudaugyti. Bet jam bepasakojant lyg kas smarkiai sutrenkė laivan, kuris beveik tapo pastatytas ant galo. Ant laimės Wilsonas paspėjo sugriebti Maudoriną ir jo žmoną ir sulaukė nuo puolimo. Tvirtai atsirėmė į sofą ir laikė Phaugą po viena ranka, o jo žmoną po kita. Phaugas pažaliavo, bet visą laiką stengėsi kontroliuoti save. Kuomet audra truputėlį aptilo, jis paprašė Wilsono pagelbėti nueiti į guliamąjį kambarį. Ne

sakydamas nei žodžio Wilsonas pasodino gražiąją chinietę ant sofos. Tačiau jos šydras užkliuvo už Wilsono guziko ir kuomet jis jau norėjo eiti, jos akulės pažvelgė į jo veidą. Vos tik trumputis momentas, tačiau Wilsonas jautė esąs apgalvėtas tokios tai nematomos spēkos. Niekaados jis nepergyveno panašaus įspūdžio. Jis negalėjo susilaikyti nekartojęs sau: "Kaip puiku! Ką jos akutės sakė? Ką jiniai norėjo išreikšti?" Gi nustebintas manstė: "Kaip meili jiniai; ji galėtų būti beveik anglė!"

— Eik savo kambarin, gėlė vandenų, — tarė Phaugas, — ir prisigyk mano sekretorių; ši ligą palengvinsime tik miegu...

Audra duko per visą naktį ir beveik per visą sekandį dieną, nors ir buvo tikėtasi visai trumpo. Gi kuomet vėjas nustojo pušes, vilnys vis dar laivą siubavo. Tą naktį daug sykių Wilsonas ėjo pažūrėti Phaugo. Kiekvieną sykį jį traukė viltis pamatyti tas stebėtinias akutes dailiosios chinietės, bet veltui, jiniai nepasirodė iš savo kambarėlio.

Sekandį dieną Phaugo sveika tapo pablogėjo. Wilsonas patarė jam pareiklauti gydytojaus. Kuomet chirurgas ir Wilsonas grįžo, jaunutė gražuolė klupo prie Phaugos galvos. Wilsonas net širdis sudrebėjo. Jiniai norėjo eiti, bet Phaugas paliepė patilikti toje pačioje vietoje. Chirurgas išekzaminavo ir prižadėjo prisivesti vaistų ir patarimus. Tuo pačiu laiku Wilsonas, stovėdamas už chirurgo, nuolatos žiūrėjo į gražiąją chinietę. Jos paalgas veidas tarpe chiniečių buvo ženklų pagarbos ir nepaprastumo; plaukai ir antakiai typliškai juodi; didelės, paalgos, tamsiai pilkos akys padarė nepaprastai didelę įtaką ir Wilsoną. Menkintis ir plonas stuomuo buvo ženklų jaunystės. Ar jiniai patėmyjo mane? — mąstė Wilsonas. Akutės bėgiojo nuo Phaugin ant daktaro, bet Wilsonas suprato, jog jiniai jautė jo širdies lėgę. Kuomet daktaras, išegzaminavęs Phaugą atsikuko durų link, Wilsonas pasekė jį ir, melamas nedrąsų žvilgsnį ant kambario sienų aplėdo jį.

Laikė Phaugo ligos Wilsonas ankiai atlankydavo ligonį ir tarė laudavo kaip perkaltėtojas tarpe Phaugo, daktaro ir kapitono. Paprastai žmores pamėgsta tuos, kurie jiems tarnauja, taip ir Phaugas pamėgo Wilsoną. Gi už savęs kontroliavimą ir nevaliečiamybę Wilsonas pamėgo Maudariną. Kuomet sykį daktaras pasakė, kad pusė dienos tyro oro pagydytų Phaugą, Wilsonas prirengė sofą ir, paėmęs į rankas lyg mažą kudiškį, išnešė ir pasodino ligonį. Phaugo kentėjimas sumažėjo ir šypsa sužibėjo veide, kuomet jis tarė: "Silpno sakome ačiū tvirtiems".

Po to, tarpe Phaugin ir Wilsono užsimezgė draugiški pasikalbėjimai. Wilsonas išreikšė norą arčiau susipažinti su činų papročiais ir gyvenimo budais. Phauga pasakė, kad jam būtų didelė garbė turėti svečią savo namuose. Artinosi vakaras ir oras vis darėsi vėsenis. Wilsonas pasistengė atnešti į Maudariną Phaugo rubus. Kuomet jis įėjo į miegamąjį kambarį jis sutiko veidas-veidan su gražiąją chinietę. Jis nejučiomis ištiesė rankas. Jiniai prisitarti prie Wilsono ir kuomet pastarasis palietė jo gražuolės lūpytes, gyvenimas persikeitė į stiprų jausmą. Už valandėlės jiniai pasitraukė ir, pridėjus pirmutą prie lūpų, atsiskyrė ir greitai pradėjo kloti lovą. Wilsonas paprašė Phaugo rubų ir lyg atsiprašydamas paėmė šilkinį apsiaustą. Einant laukan jis sutiko Phaugo sekretorių, kuris juokdamasis ėjo vidun. Ar tik jis ne išgirdo ar pamatė? Gal chinietė per drąsiai pasielgė? Apimtas panašių minčių Wilsonas skubėjo laukan prie Phaugin.

Pagalios jie pasiekė Saughaja. Praslinkus kelioms dienoms nuo persiskirimo, Phaugas pasiuntė savo sekretorių pakviesti Wilsoną pas save. Wilsonas rado kaip buvo tikėjęs rasti — puikius palocius! Nuo gatvės išrodo lyg

Silpnos Akys

Priežastis nervų ligos
Žmonės serga galvos skaudėjimu ir nervų ligomis, jie ima visokių žinomus vaistus, gauna g tikrai laikiną pagalbą. Išgydyti priežastis yra darbas.

Kompetentiško okulisto
Pavojus slepiasi silpnose akyse. Jos ardo nervų sistemą — tuo tarpu jus negalite niekuomet žinoti, kad jūsų akys yra silpnos. Lai-ke praity.

21 metų Chicagoje
Aš išgydžiau tukstantis nusiminusių ir beviltiškų, ir aš galiu tą prirodyti laiškais savo ofise.

Kreivos akys išgydoma vienu atsilankymu.

Per 20 metų buvusi kreivomis akimis Sophia Masatus, lietuvė mergina, gyvenanti prie 4522 So. Paulina st., buvo atitaisytos kreivos akys.
Jeigu jūsų akys kreivos, nenusiminkite. Aš išgydysiu jus be vaistų, peilio arba skausmo ir lengvais išmokėjimais.
Pavelykite man parodyti Jums laiškus nuo šimtų išgydytų ligonių, patvirtinančių mano praktiką gydymo metodu prašaliniui ligų. Aš jums užtikrinsiu nuolatinių gydymą, ir suteiksiu jums akims sveiką regėjimą. Atidėliojimas yra pavojingas. Atsiskaukite tuojau.

Ausis.
Kurtumas ir užkirtimas ausies nuo įvairių priežasčių gydoma pasekmingai.

Kam kentėt nuo nosies ligų ir kataro

Daug akių, ausų ir gerklės ligų paeina nuo nosies ligos. Akiniai nepagydytos skaudančių akių kuomet priežastis ligos — nosys.
Mano patyrimas patvirtina man surasti priežastį ir išgydyti ligą. Aš prašalinsiu jūsų kentėjimą, ir vėl sirgsite. Todel atėik pas mane tuojau — kol pasekmė nėra pagauti šaltį.

Dr. F. O. CARTER

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
21 metas prie State gatvės
120 So. State St., antras aukštas. Chicago.

Vienos duris į žiemus nuo The Fair

Valandos: 9 iki 7. Nedėliomis 10 iki 12

Jeigu Aš Prašalinsiu Jūsų Tinsulus Jūsų Gerklės Ligos Pasi- baigs

Yra įsteigtas faktas tarp moksleivių, kad tonsilait yra priežastis gerklės ligų.
Jie yra bereikalingai susirinkę. Jie yra kvėpavimo vietoje, ir tikrai pavojingų perų, kurie yra priežastis gerklės ligos. Tonsilitis tankiai yra pradžia tuberkuliozės. Visi gydytojai pataria prašalinti visiems sergantiems, o mažiems vaikams reikalinga prašalinti tonsilait pirma negu jie su- serga.

Tonsilait yra priežastis visų gerklės ligų

Jei jūsų tonsilait kuomet nors jūsų buvo užsidegę jie turi būti prašalinti be atidėliojimo.
Kasdien jie įtraukia perų ir gadinama pamažu jūsų gerklė iki ant galo neapsireikia nuolatine gerklės liga ir liudnos pasekmės.

Aš prašalinsiu tonsilus be skausmo

Be chloroformo — be kraujo — be ligonbučio

Savo 21 metų praktikos gydymo gerklės ligų, aš įgiau specialų mokslišką metodą nežinoma kitiems specialistams. Aš galiu prašalinti jūsų tonsilus visai be skausmo, be chloroformo, be kraujo, be siuntimų į ligonviti. Mano metodas yra visai ne kenksmingas, ir į minutę aš apsidirbu, jūsų gerklės ligos užsibaigia. Kasdien matosi atsilanko daugiau ir daugiau žmonių, kad prašalinsiu tonsilus — žmonės kurie tikrai prabudo, kad tonsilait yra jiems nenaudingi, kad tonsilait yra priežastis ligos ir nelaimės.

Mano mokesčiai yra nebrangios

Aš visuomet nusitariau gydyti kiekvieną gerai ir sąžiningai. Mano atlyginimas už prašalinimą jūsų tonsilų bus mažesnis negu jūsų daktaro sąskaityta už jūsų gydymą. Todel kas neužstos į mus ant kelio. Jeigu jūs sergate kuli dabar arba kada pirmiau jūs ir vėl sirgsite. Todel atėik pas mane tuojau — kol pasekmė nėra pavojingos — ir aš patarsiu sm.

TEISIŲ Vadovas ir Patarėjas

Sutaisė L. De Marasse
Vertė V. A. Juristas.

Naudinga knygelė ypatingai norintiems susipažinti su įvairiomis legaliskomis teisėmis. 141 pusl.

KAINA 50 CENTŲ.
Su prisilintimu
"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS
ant Durg, Lentų, Rėmų ir Stogams Popierų.
SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų iš vidaus, po \$1.50 už gal.
CARR BROS. WRECKING CO.,
3003-3029 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Boulevard 2160
DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9-12 ryto
2-8 vakaro
3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

REDAKCIJOS OTSAKYMAL.

J. Bložiui. Jūsų atsišaukimą gavome. Persilpnas, negalėsime suvartoti. Pasakymas komiteto, jog "rasite vien tik moksleivius" nereikšcia, kad Valparaisoje nebutų LSS. 120 kp. — Nesiginčykime dėl žodžių, tēmykime mintis.
Kraui. Eilutes gavome. Truputį silpnokos. Šiuoni sykiu negalėsime suvartoti. Paskaitykite "laisvyles kaip rašyti eiles", Kudirkos. Beto, skaitykite geras eiles, kaip Maironio, Jukščio, Karolio Vairo, Valčiūčio ir kitų. Tēmykite ritmą ir rimą.
Jau praslinko dvi ar tris dienos kaip Wilsonas paskutinį sykį atlankė Maudariną. Vieną vakarą Anglų viešbutyį tarnas — padvė jam laišką, kuriame buvo parašyta:
"Pagodoje, vieną valandą sau-lei nusileidus."
(Bus daugiau).

Apsauga Padetiems Pinigams.
SECURITY BANK
OF CHICAGO
Milwaukee Ave. cor. Carpenter St.
NARIAI FED'RAL RESERVE SYSTEM
3% PELNO ANT PADETŲ PINIGŲ
Saugios Depozitu Dežes
Mainoma Svetimšaliu Pinigai
Atdara panedėlais ir subatomis iki 8 val. vak.

Čia Tai Jūsų Proga!
Parsiduoda du Namu
Labai Pigiai.
Vienas mūrų namas 100 pėdų ilgio, 23 pėdų pločio, ant 3 augštų, užpakalyje didelė bekėrnė, du patalvų pečiai, katilai duonos ir keksų maišymui, taigai visokių kitų mašinų ir įtaisų, viskas varoma elektros. Didelis garažas dėl automobilų ir barno dėl arklių. Ant- rias namas šale medinis ant 2-ju augštų, apačioje storas ir 5 kambariai užpakalyje, ant viršaus 7 kambariai. Labai geroji būznio vietoj, tirstai apgyventa lietuviams. Rendo neša \$200 į mėnesį. Kaina tik- tai \$16,500. Jūsų pinigai neša 15 nuosimtį.
Parduoda patį savininkas. Atsi- šaukite greitai.
373 Kensington Ave.
Phone Pullman 3417. Chicago, Ill.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APIE KORIUS ANT BRIDGEPORTO VYRAMS IR SUAUGIEMS
Akimui sukso rėmuose nuo \$3.00 ir su- gėdina. Sidabro rėmuose nuo \$1.00 ir su- gėdina. Pritaikoma akims, odai, Atminkit: Galvos sūpėjimas, nerviškų mas, akių skaudėjimas, užsikimima li- tt, yra valaida įvairių ligų, kurios an- ti turi prašalintos gerų akių ortakų. nu. šitrymas udyka, jei perai ar skauda akis. Jei jor raudonas, jei gal- va sops, jei blogai matai, jei akis silp- ta, netekę ligiau, o šitokios pagalbos ap- tiekti, kur kiekvienam pritaikoma te- vinių udyka. Atmink, kad mes ko- nam svarbiausiam akinius ir kiekvie- nu gerai prižiurkam.
S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikos
Jei jūs sergate ir reikalaujate ostarimo arba vaistų, atėikit pas mane. Aš buvau ap- tiekio Rusijoje virš 10 metų. Amerikoje 16 metų. Aš duodu patarimus DYKAI. Galiu padaryti bile kokius rusiškus vaistus. Aš rekomenduojū tik GERUS daktarus. Aš esu drausmė.
S. M. Mesiroff, 3149 S. Morgan St., Chicago, Ill.

SERGANTI ŽMONES
Užsienėjusios ligos gydamos be Operacijos. Serum dėl pri- vatiskų ligų. Prancūziškų daktarų gydymas dėl Kraujo ligų.
Dr. J. Van Paing
2221 So. Kedzie Avenue
Val. 1-3; 7-9 po pietų

LIETUVIŠKA GYDYKLA DR. DICKSON.
Gydytojas ir Chirurgas
Gdy visokias ligas naujaisiu metodu su pagalba naujaisiu ir geriausiu elektros prietaisų.
Ofiso valandos: Nuo 9 val. ryto iki 12 diėnų ir nuo 4 iki 8 val vak
1645 West 47th St. Art. Marshfield Ave. Chicago.

Lietuvių Rateliuose.

BRIDGEPORT

Jų bėpartivumas.

Rugpjūčio 12 dieną Lietuvai Gelbėti Draugijos (Raud. Kryžiaus) 17-tas skyrius laikė savo susirinkimą. Susirinkimas kaip susirinkimas, delto nebuvo reikalo rašyti. Bet ve kas man dūrė akin: ypatingas tos draugijos globotojų "bėpartivumas". Turbut visi žino minėtosios draugijos siekinius, kurie buvo išdėstyti išspausdintame laikraščiuose atsišaukime. Ten juodu ant balto buvo paskelbta, jogei draugija bus "pilnai bėpartiviška". Berods, taip o ne kitaip ir turėtų būti. Vis delto, žodžiai sako vieną, o darbai rodo ką kita.

Minėtojo skyriaus susirinkime dėjosi tokių "bėpartiviškų" dalykų. Atsistoja vienas paprastųjų narių ir be kita apreiškia: "Aš dirbu visiems — katalikams, žydams, tautininkams ir net liuteronams, bet tik ne išgamoms ir išmatoms!" Lengva suprasti, kam jisai suteikė "išgamų" ir "išmatų" vardą — tai socialistams! Dar toliau. Besvarstant klausimą kokių rengti prakalbų — mokamų ar nemokamų — tas pats žmo-

gus ir vėl apreiškia: "Jeigu galima rengti prakalbų su įžanga palaikymui visokių šlamštų, tai kodėl mes negalėtume imti įžangos?" Gerbiamieji, kuo tatau atsiduoda?

Jeigu šitaip būtų pasielgę tik tas vienas žmogus, "paprastai" narys, sakyčiau, kad tai "pripuolamas atsitikimas". Bet kada tą patį kartoją žmogus vadinąs save inteligentu, tuomet noroms nenoroms prisieina pabejoti jų "bėpartivumui". Šiakiute jo "argumentai". Agituodamas už "bėpartivišką" draugiją jis nei iš šio nei to pradeda drožti apie internacionalistus. Girdi, jie ir tokie ir dar kitokie — nenor prisidėti prie mūsų draugijos etc. Sulig jo išėina, kad tie internacionalistai esą ne daugiau ne mažiau — tik šuns! Tokie žmonės (taigi tie šuns internacionalistai) nemirsią "geru smerčiu", ale gausią galą kur-nors — baloj, ar kokiam nors ežere... Ir šitaip gali kalbėti inteligentas-advokatas!

Gerbiamieji, ar tai šitaip manote pritraukti draugijon tuos internacionalistus? Trumpai ir storai: šitoks elgimosi nedaro jums garbės — tautininkai! Tokį svarbų darbą pludimais nepaveiksi... Lietuvai Gelbėti Draugija privalo vengti tokių nederamų ir stačių nepadorių užsivarinėjimų. Kitaip ji pataps inagiū nemokančių save valdyti partizanų. Juk nereikia būti dideliu galvočiu, kad supratus, jogei tai draugijai dar nepritaria netik vieni kolliojamieji internacionalistai. O jeigu valia nepritarti jai kitiems — kad ir iš pačių tautininkų tarpo. — tai kodėl nepripažinti tos teisės ir internacionalistams? Atsihinkite ką sakė jūsų pačių

išrinktosios aukoms rinkti komitetan moteris. Esą, daugelis, pamatę aukų rinkėjas ima ir pasikovoja! Taigi mat, kaip elgiasi neinternationalistai. Ir jų yra labai daug.

Todel, jeigu norite, kad draugija tarptų, kad jai pritarę ir internacionalistai ir visi tie, kur dar nepritaria, pirmiausia įtikinkite juos, tik netaip, ne kolliojimosi, o gražiais — jei norite, bėpartiviškais — darbais.

— Plotninkas.

ROSELAND

Darbininkų judėjimas ir socialistai.

Pas mus dabar eina aštri kova tarp darbininkų ir fabrikantų. Streikų banga užliejo visą apylinkę; atrodo, kad vien tik lietuvių darbininkų streikuoja 60 ar 70 nuosimčių, tai yra 6 ar 7 žmonės iš kiekvienos dešimties. Streikai daugiausiai paliečia karų budavotojus ir taisytojus ir visus tuos, kurie turi artimą ryšį su geležinkeliais. Streikuoja šių daugiausia žmonių. Šapų darbininkai: Illinois Central (Burnside), New York Central Michigan Central, Rock Island (Blivelnė, kaip kad lietuviai vadina), Chicago and Alton ir keletoji kiti.

Tose šapose dirbo gana daug lietuvių ir kitų ateivių. Streikas eina tvarkingai ir ramiai. Žinoma, ir kompanijos nebando darbą pradėti be senųjų darbininkų.

Reikia pasakyti, kad tarpe streikierių randa gero pritariamo socialistai: Johnsonas, buvęs 9 wardos soc. aldermanas, kalba streikieriams kasdien.

Abelnai socialistų judėjimas čia betgi yra nusilpęs; mat, tie kairiasparniai, kaip sakoma, nuplėšė socialistams vieną sparną ir plėsdami pažeidė patį kamieną. Ir jei ne Johnstonas ir ir keltas jo draugų, socialistų čia niekas nė vardo nežinotų. Ir tai tokio valando, kada visi nori išgirsti ką pasakys socialistai! Oi tie kairiasparniai, kairiasparniai! Susipratusieji darbininkai jiems užtai neatleis.

Sakoma, jei ne Johnsonas, tai visą dviasiką peną streikieriams dabar teiktų kokie nors anarchis-tai-sindikalistai, kurie ir dabar veržte veržiasi vadovauti ir kursto darbininkus prieš jų pačių organizaciją. Darbo Federacija. Ponams kapitalistams tai, žinoma, labai patinka. Ir kaipgi nepatiks, kad darbininkų vienybė, tokiu pigiu būdu yra ardoma. O kada darbininkų vienybė lieka suardyta, tada su jais apsidirbti lengva. — Juozas Pupa.

Policija pasitraukė, 6'500 policijos apleido stokjardus

Galų gale — Stokjardų darbininkai laimėjo. Pasiųstojai stokjardus "tvarkai ir ramumui palaikyti" policija višo penki šimtai ginkluotų policistų, vakar tapo ištraukti. Policijos viršininkas, Gargity, paliepus policistams sugrįžti į savo nuovadus, pasirūpino viešai pranešti, jogei "policija ten jau nereikalinga". Tuo tarpu gi policijos ištraukimo priežastis buvo — Stokjardų darbininkų protestas, kurį jie apreiškė per savo įgaliotinius valdžios arbitratorius Alschulerius. Tuo laiku jau reikėjo ištraukti, kad šito reikalavo ir patys negrai kurių neva apsaugojimui ji ten buvo laikoma.

Taigi, organizuotieji darbininkai dar kartą parodė, kad šio svieto galingieji jau nebegali elgtis su jais kaip tinkamai.

Plieno darbininkai žada streikuoti.

18,000 darbininkų nutarė mesti darbą, jeigu kompanijos neįsipildys jų reikalavimų.

Virš aštuoniolika tukstančių South Chicagos darbininkų, priklausančių Allied Iron and Steel Workers unijai, vakar vakare

nutarė mest darbą, jeigu pileno kompanijos nesutiks išpildyti darbininkų reikalavimų — nepripažinti jų unijos, nesuturpinti darbo valandų ir nepakels mokesčių.

Prieš streiką balsavo vos vienas iš kiekvienų dviejų šimtų darbininkų. Tai rodo, kad tarp darbininkų esama stipraus solidarumo ryšių. Unijos viršininkai mano, kad tokių jau pasekmių duos balsavimas kituose pilno industrijos centruose — Pittsburghe, Garry ir kitur. O jeigu taip, tai samdytojų pasistatymas neišvengiamai nuvestų prie streiko.

KAIP JIE GINA SAVUOSIUS.

Buvusio kadaise progresyviojo lietuvių moterų Susivienijimo organas Moterų Balsas, savo septintame numeryje gudriai pateisina tas užsispyrėles, ačiū kurioms buvo pašalinta iš Devintosios to Susivienijimo kuopos viena narė, d. Vyskupaitienė. To laikraščio redaktorė stačiai užreiškia, kad pašalintoji draugė esanti — reakcionierė! Reakcionierė todėl, kad ji buk pasityčiojusi "iš politišku praskaltelių". Kartu ta redaktorė meta juodą dėmę ir ant žinomos rašytojos, gerb. Zemaitės. Girdi, ir ji užtarianti tokias reakcionieres.

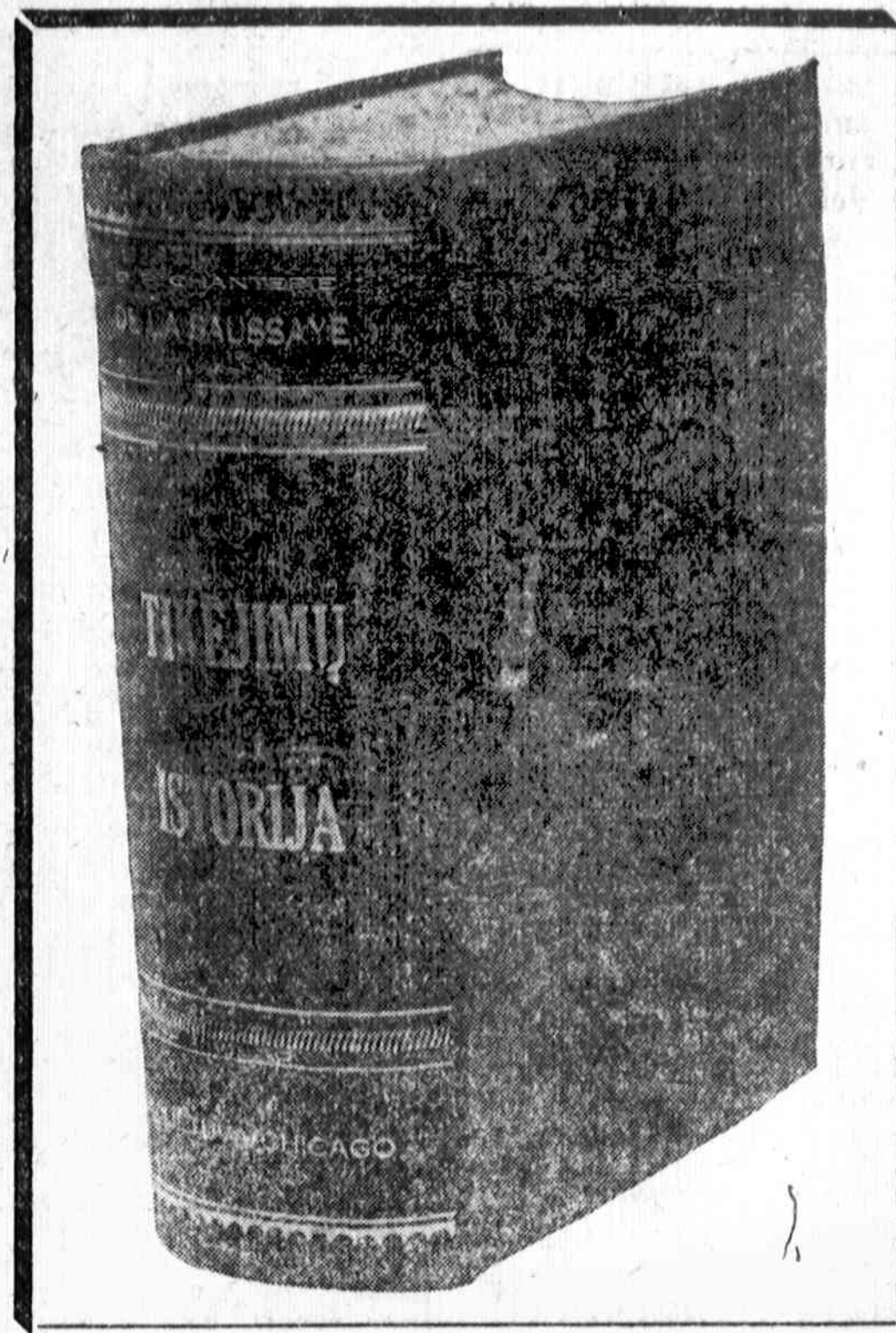
Tai yra negražus pasityčiojimas. Jisai nedaro garbės kad ir tokiai "literatėi", kaip ano laikraščio redaktorė. Aš nenoriu nė kaltinti, nė teisinti, tik pasakyti, tai kas ištikrųjų dėjosi toj Chicagos kuopoj. O dėjosi joje ve kaip. Drgė Vyskupaitienė tapo išbraukta iš kuopos tik dėl asmeniškumų. Vyriausia šitų asmeniškumų meistrė buvo ne kas kita, kaip nesugėbianti susikontroliuoti moterėlė — Stilsonienė.

Tai ji, sekama savo vyrą, pradėjo įieškoti kuopoj priekabių ir straksėti prieš neklausančias jos komandos nares. Pirmiausia jos nemalonėn pateko d. Vyskupaitienė. Mat, užsispyrėlės būtinai varėsi už tai, kad ištrauktų kas kuopą iš Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos. Tuo tikslu jos darė slapty suėgių ir šiaip intrygavosi. Gi dgė Vyskupaitienė stoji už pasilikimą Taryboj. Tuomet ta nesusivaldanti moterėlė (Stilsonienė) — prie kiekvienos progos stengėsi drgei Vyskupaitienėi "įkasti", įieškoti progą josios diskreditavimui. Kada tik dgė Vyskupaitienė pasirodydavo kuopos susirinkime, ta moterėlė savim nesitverdavo. To neveizint, kad musų dienraštis Naujienos daug prisidėjo prie suorganizavimo ir išauginimo Lietuvių Mot. Progresyvio Susivienijimo, kad jų redaktorius Grigaitis yra pasakęs visą eilę prakalbų vietos moterų kuopoms, taigi ir Devintajai, Stilsonienė su keliomis savo "fren-tėmis" (Vikšriene, Kairiene etc) kaip įmanydamos pludo ir Naujienas ir jų redaktorių Grigaitį. Suprantama, kad rimtesnės narės šituo piktinosi. Piktinosi ir dgė Vyskupaitienė. Ir kaipgi nesipiktinti? Juk tas pačias "leides" (Vikšrienė ir kit.) Naujienos ir Grigaitis pastatė ant kojų! Kada kiti kalbėjojai arba atsisakinėdavo, ar reikalaujavo po septynis dol. atlyginimo, tai jos tuoj bėgdavo pas d. Grigaitį. Gi d. Grigaitis tuomet buvo labai paslankus toms leidėms, ir užmokesčio nereikalaudavo. Vadinasi, organizavo jas, mokino kaip šviesties, davė įvairių patarimų. O dabar ve — tos pačios leidės, visus galus užrietusios, straksi, plustasi ir daro visa, kad tik pažemint, apšmeiztų tą, kuris joms gerą darė. Netik susirinkimuose, netik šiaip įvairiuose susieigos, o ir savo spaudoje jos pludo Naujienas, Grigaitį ir visus kitus senus pasižymėjusius Amerikos lietuvių socialistų veikėjus.

Šitoks ty nesubrendėlių straksėjimas kartais ir taikliaus žmogų gali išvesti iš kantrybės. Todel nieko stebėtina, jeigu ir dgė Vyskupaitienė pasiuntė į jų lioklausančių Allied Iron and Steel Workers unijai, vakar vakare

Tikejimu Istorija

Parašė P. D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE
Teologijos Profesorius.
Lietuvių kalbon vertė J. LAUKIS.

Šioje didžiulėje knygoje yra aprašyta visokie tikėjimai su daugybe paveikslų jų dievų, dievaikių, relikvijų, bažnyčių, šventinių ir tt.

Ši knyga yra reikalinga ypatingai tiems, kurie šiokiu ar kitokiū reikalu susiduria su tikėjimu.

Žmogus, neturintis šios knygos, nedaug ką tegalėtų pasakyti apie tikėjimus.

Knyga turi 1086 puslapius, gražiuos, tvirtuos apdaruos, kurių nugara ir kampai aptraukti skura, šonai audimo, o ant nugaros auksuotom raidem užrašyta knygos vardas.

Tai yra stambus gilaus tyrinėjimo veikalas.

Kaina \$7.00.

Jos reikalaudami siųskite užsakymus drauge su pinigais į

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS CASH

Mes perkame Liberty Bonds už pilną "Cash" vertę. Atneškite arba atsiųskite į Atdara kasdien nuo 9-6 Utarninkais, Kettergais ir Subatomis 9-9.

J. G. SACKHEIM & CO.
1335 MILWAUKEE AVE.
tarp Paulius ir Wood Sts.

A. HERMANAS
LIETUVYS
MALEVOTOJAS IR
POPIERUOTOJAS
529 N. Kedzie Ave.
Chicago, Ill.
Tel. Kedzie 974
Telefonuokite po 6 v. vak.

DR. A. MONTVID
CHICAGO
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
25 E. Washington St., Marshall Field Annex, 18 floras, Suite 1827. Telephone Central 3362. Valandos: 10 iki 12 ryto.

1739 So. Halsted Street.
Phone Canal 4626
Valandos: 6 iki 8 vakare.
Rezidencijos telefonas West 6126

Dr. D. J. BAGOCIUS
Lietuvis Gydytojas ir
Chirurgas
Ofisas 10990 So. Michigan Ave.
Rezidencija 10731 S. Michigan Ave., Roseland, Ill.
Telefonas tas pats rezidencijai ir ofisui. Pullman 342
Valandos: 9 ryto iki 11 d. 2 po pietų iki 4 6 iki 9 vakare.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Teisingas apsiėjimas. Garantuotas užgandinimas. Vyryų ir vaikų neatsisaukti, padaryti ant užsakymo siutai ir overkautai, veltausios stailės ir konservatyvi modeliai, \$20.00 iki \$45.00.
Vyryų ir vaikų gatavai padaryti siutai ir overkautai \$15.00 iki \$28.00. Vyryų kelnes \$3.00 ir aukščiau. Vaikų siutai \$5.00 ir aukščiau. Pirkite sau overkutus dabar pakol prieš atėinančią žiemą nepakol kamos.
Mes užlaikome taipgi pilną sandėlį neįymiai vartotų siutų ir overkutu \$8.50 ir aukščiau. Full dress, tuxedo, frock siutai ir tt. \$10.00 ir aukščiau.
Atdara kas vakaras iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Subatomis visą dieną iki 10 val. vak.
S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Isteigta 1902

Saugokite Savo Akis

Teisingai pritaikytas akiniai, kuomet jus kendeite galvos skaudėjimą, kuomet raštas susibėga i kruvą, kuomet siuvate arba skaitote. Kuomet, tūs esate trumparegis arba toll regis, pasitarkite su manimi pirmiau negu eisite kur nors kitur. Mano 26 metų patyrimas siūlo užtikimą saugėti jums geriausius ir efektes. Gydymas visų akių, aušų, nosies ir gerklės ligų. Po priežiūra specialisto. Utarninkais ir pėnyčioms nuo 2 iki 5 po pietų.
JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago. Kampas 18-tos gatvės.
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos. Tėmykite į mano parašą.
Valandos: nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9 val. ryto iki 12 valandų diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akių Egzaminuotoj Dykai
Gyvenimas yra tuščias, kada pra nyksta regėjimas. Mes variojame pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga dėma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis, nuo 10 iki 11 diena.
4649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. M. HERZMAN IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaiso patyręs gydytojas, chirurgas ir akuseris.
Gydo skausmus ir chroniškas ligas, vyryų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kilokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1625 W. 18th St. acoli Plak St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir 8 vakaras. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8-9 ryto, tiktai.

Rez. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų, Vaikų ir visų chronišku ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drovers 9693
Valandos: 10-11 ryto; 2-3 po piet 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 diena.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st. Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriskų ir Vyriškų. Taipgi Chronišku Ligu.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9-10 ryto, nuo 12-2 po pietų ir nuo 6-8 vakare. Nedėliomis nuo 9-2 po piet. Telephone Yards 687

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

Dr. M. T. Strikolis

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
1757 W. 47 St., Chicago, Ill.
Ofiso Tel. Boulevard 160
Rez. Tel. Seeley 420

Tel. Yards 3654. AKUSERKA

Mrs. A. Michniewicz

Baigusi Akašerijos kolegiją; ilgal praktikuojusi Pennsylvania's hospitalėse ir Paskeminig a patarnauja prie gimdymo. Duoda rodą visokiose ligose moterims ir merginoms.
3113 So. Halsted St. (Ant antrų lubų) Chicago, Ill.
Nuo 6 iki 9 ryto ir 7 iki 9 vak

Pranešimas

Pranešu visiems mano kostumeriams ar pažyslimiems, kad aš persikėliau iš 3239 So. Halsted St. į naują vietą po No. 814 West 33rd Street.

Adolph Mauzner

814 W. 33rd St., Chicago

Kare ir Ugnis

viską atėmė, sugadino ir sudegino gyvenimus jūsų giminių
Jūsų pačios, vaikai, motinos, broliai, seseris ir kiti artimi jūsų širdžiai žmonės liko be apvalkalo, duonos, pastogės, vaikščioja nuogi, basi ir alkani: su ašaromis akysė prašo jūsų pagalbos.

AR PASIUNTĖT JUS? JEIGU NE, TAI KO LAUKIATE?
Kad pagalbėjus jums ir jūsų giminiams, CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS siūnė visiems gerai žinoma kaipo kovotojų už Lietuvos laisvę advokatą p. F. J. BAGOCIŲ į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ir Lenkiją, del ištyrimo komercijinių reikalų, tuo pačiu laiku jis galės nuvežti įteiktas dovanas, pinigus ir laiškus. Jeigu jus nežiūot kur jūsų giminės, tai prisijuskit mums senąjį antrašą ir viena (1) dolerį padengimui lėšų, o mes pasistengsim sujieškot jūsų gimines.

Laikas mus nelaukia, siųskit pinigus, laiškus šiuo antrašu:

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS
32-34 CROSS STREET, BOSTON, MASS.

Aš esmi specialitas visų ligų

Akių, Ausų, Nosies, Gerklės ir Plaučių
Aklumas, Kurtumas, Kataras ir Džiopa

Gali būt prasišalinta ir daugelyje tesitinkimų išgydyti, jeigu gydys teisingai. Aš per daug metų gydau pasiekimais šias ligas.

Mano užrašas išgydytų ligonių yra aiškus prirodymas mano gubumo.

Aš atitaisau kreivas akis be skausmo vienu gydymu.

Pritikau akinius teisingai. Pasitarimas nemokamas.

W. M. LAWTON, M. D.

35 So. Dearborn St. Kambarys 307. VALANDOS 9 iki 8. Nedėliomis 10 iki 1. Chicago

